

פניני הצדיקים

הרב הנדיב והנדיב...
כליפה בן מלכא
 חוקל ז"ל
 אשר היה רדי בסוף המאה התשיעית
 ובתחילת המאה הששית ויחזק צור
 נוסקומו בחמשה בתמוז רמא' שרוא
 והיה עמורו כבוד כאן שנה רבי
 בארצות החיים לפק

הרב אבי שלמה הרב
 אשר נפטר ז"ל
 באש"ל פוגה
 עה"אל שנת תרע"ח
 ל תרצ"ב

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

24 שעות
 ללא פרסומות
 ללא חדשות
 ללא פוליטיקה

האינרנט לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במילי: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

האדמו"ר רבי יוסף מאיר טברסקי זצ"ל ממכונבקה - נולד ב-כ"ט אב ה'תרי"ז (1856). בצעירותו ניכר, כי לגדולות נועד והיה לומד תורה בשקידה. **גאון בנגלה ובנסתר. בעל רוח-הקודש.** נהג לערוך סיגופים כדי להתעלות בעבודת ה' והתפרסם כאיש קדוש. הרבה בתפילה ומיעט באכילה, עד כדי תשישות הכוחות. הרופאים הזהירוהו על כך, אולם הוא לא רצה ליהנות מהעולם הגשמי. היה מאחר לשבת עד שעה מאוחרת אחרי חצות הלילה ומשכים לקום. **מעולם לא ישן על גבי כרים וכסתות. טבל כל יום במקווה של מים חיים בין בימות החמה בין בימות החורף, כשמי המקווה קפואים.** ביתו היה מסודר בתכלית הפשטות ללא כל ברק ותפארת. את הכסף הרב, שהכניסו לו ההמונים, שפקדו את ביתו נתן ברובו לנצרכים. **הרבה צדקה עשה בגלוי ויותר מזה בנסתר, כפי שנודע רק אחרי הסתלקותו.**

התגורר בעיירה שדה לבן (אוקראינה). לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרמ"ו (1886) התמנה לאדמו"ר בעיירה מכונבקה שבאוקראינה. בימי משפט בייליס צם ימים רבים (מדובר ביהודי בשם מנחם מנדל בייליס, שהואשם על סמך עדות שקר, כי רצח נער כדי להכין מדמו מצות לפסח- בסיכומו של דבר יצא זכאי). בשעת מלחמת העולם הקודמת החזיק וכלכל בחצרו כמאתיים יהודים, שלא רצו להקריב עצמם בשביל מלכות הרשעה. הרבי לא בדק, **כל הנמלט אליו קיבל תחת חסותו, המציא לו מקום לינה וציווה לכלכלו מן התמחוי שבמטבח החצר.** הגבאים ובני משפחתו דרשו ממנו למשוך את ידו בכך, שמא יוודע הדבר לרשות ויעמידו אותו לפני בית דין צבאי ויש בזה משום פיקוח נפש ממש, אך הוא לא שמע לעצותיהם ודרישותיהם. לבסוף נודע הדבר, והמשטרה ערכה חיפוש בחצר. הרבי יצא על סף הדלת לקבל את פני השוטרים. ומשראו אלה את הצדיק עומד לפניו, הסתלקו כלעומת שבאו, מבלי שהעיזו לקחתו. **כל נדכה וכל שבור לב היה מתעודד על ידו והיה מוצא ניחומים בדבריו.** נפטר ביום לדתו, כ"ט אב ה'תרע"ז. (1917). חי כ-61 שנים. ציונו באוקראינה.

סבו (מצד אביו): האדמו"ר רבי יצחק טברסקי מסקווירא. **אביו:** ר' אברהם יהושע העשל (האדמו"ר מסקווירא). **בנו:** אדמו"ר רבי אברהם יהושע. **אשתו:** מרת בתיה רבקה (בת ר' מנחם נחום מלויעב).

העיר צ'רניגוב רעשה וגעשה. עם בוקר פשטה השמועה, כי הגביר ר' יקותיאל הושם במאסר, באשמת מעילה בכספי המדינה והעלמת מס. התדהמה הייתה מנת-חלקם של כל תושבי העיר. בקרב אחיו זכה להערכה גדולה ביותר. סוחר גדול ועתיר נכסים היה. את עסקיו המסופעים ניהל עם כל שועי הארץ. **אולם מעמדו הרם, לא העבירוהו על דעתו. איש ירא-שמיים וחסיד היה, ת"ח ומהדר במצוות. מעולם לא התנשא בארשת של חשיבות. בביה"כ החסידי היה כאחד האדם, חסיד מן המניין. על-כן הוקירו אותו כל תושבי העיר.**

זאת הייתה הסיבה לצערם של תושבי צ'רניגוב למשמע הבשורה על מאסרו. מה גם שבתוך ליבם לא האמינו להאשמות, שהוטחו בו, והיו משכנעים, כי עלילות שווא הן. אבל הימים נקפו, וכל המאמצים שהושקעו בניסיון לשחרר את הגביר - לא נשאו פרי. גם הערעור, שהגיש על פסק בית-המשפט והדיון המחודש בעניינו, לא שינו דבר. הגזר ניתן - **הגביר יוגלה לעשר שנות עבודה בסיביר הקפואה והרחוקה.**

יום לפני מועד שילוחו לסיביר, הגיע לתא מעצרו רבה של צ'רניגוב. הכל ראו בכך אות להערכה, שרחש הרב לר' יקותיאל. אבל למעשה ר' יקותיאל ביקש שהרב יגיע אליו, והלה מיד לבקשתו. כניסת רב העיר לתא-המעצר עוררה את התרגשותו של ר' יקותיאל והוא פרץ כבכי. רק כשנרגע, החל לדבר: "הנני מבקש את סליחת הרב, על שהטרחתיו לבוא לכאן. לא עשיתי זאת למען צורך אישי כלשהו, **אלא כדי שידעו עד כמה יש לציית לדבריהם של צדיקים בלא כחל ובלא שרק.**" מיודענו בלע את רוקו, נשם עמוקות והחל לספר: "כידוע, נוהג הייתי לנדוד רבות בין ערים וארצות לצורכי עסקיי. את דרכי הייתי עושה בדרך-כלל ברכבת, במחלקה הראשונה, שנועדה לעשירים ולמכובדים. יום אחד, לפני כשלוש שנים, בעודי יושב בתאי שברכבת, נכנס אליי אחד הכרטיסנים, שהכירני וגילה לי, כי בקרון הסמוך נוסע הרבי ממכונבקה (רבינו האדמו"ר ר' יוסף מאיר טברסקי) ושם רצוני בכך, יוכל לפתוח את דלת קרונו, כדי שאוכל לראותו".

"לא הייתי מחסידיו, משפחתי נמנית על חסידי רוז'ין, אך הרעיון להציץ בפניו הקדושים קסם לי. הלכתי אחרי הכרטיסן. ברגע שנפתחה דלת הקרון והבחנתי בפניו של הרבי, שישב על מושבו ועסק בענייניו - רעדה אחזתני. מראהו הפיק קדושה, שהרעידה את לבי. כבר אמרתי לשוב על עקבותיי, אך באותו רגע הרים הצדיק את עיניו, וסימן לי להיכנס פנימה. הייתי נרגש מאוד. הרבי החל לשאול שאלות הקשורות בי אישית. הוא התעניין במצב עסקיי, בני-משפחתי ובאורח חיי. אט-אט נרגעתי מיראתי ונשביתי בהתעניינותו הכנה בי. חלפה שעה ארוכה, הרבי שואל, ואני משיב. במיוחד גילה הרבי עניין רב באנשי השלטון, שאיתם אני בא במגע לצורך עסקיי. הוא ביקש לדעת את שמותיהם ופרטים שונים הקשורים בהם. על פניו של הרבי ניכר כי הוא עומד לסיים את השיחה. הוא הזדקק מעט על מושבו, ואחר שב והביט בי. בקול שקט ואמר: "**כמי שנכנס בחדריהם של כמה שרים, ודאי ידוע לך, כי הממשלה בונה עתה מסילות ברזל בסיביר. תוכל מן הסתם להשיג המלצות טובות אצל השר פוטיסוקשניקוב, וכך תוכל לקבל עבודת קבלנות טובה.**"

"הבנתי, שהשיחה באה לקיצה. הרכנתי את ראשי בהכנעה ויצאתי מהקרון, תוך שהוא מביט בי בצאתי ומהנהן בראשו כמחזק את דבריו האחרונים. חזרתי לתאי ושחזרתי את החוויה, שעברה עלי. אבל כשהגעתי לדבריו האחרונים, הם נראו לי תמוהים ביותר. **מדוע לחפש עסקים מפוקפקים בסיביר הרחוקה, בשעה שעסקי כאן פורחים ומשגשגים?** שטף הדברים השכיח ממני את הפגישה ואת דברי הרבי. והנה עכשיו אני מבין. הרבי ראה ברוח-קודשו, כי יהיה עליי להגיע איכשהו לסיביר. אילו שמעתי בקולו, אמנם הייתי כיום בסיביר, אבל כאיש עסקים נכבד. משלא שעייתי לעצתו, באה עליי הצרה הזאת, ואני נוסע לשם כאסיר, כבול באזיקים".

האדמו"ר הרב אליעזר זוסיא פורטוגל (פרטיגול) זצ"ל - נולד בסקולן (מולדובה) בשנת ה'תרנ"ח (1897). שם המשפחה בשל מוצאה של המשפחה מגולי פורטוגל אשר השתקעו ברוסיה. נחשב כעילוי בבגרותו בשל התמדתו. בשנת ה'תרע"ה (1914) נפטר אביו ובגיל שבע-עשרה הוכתר במקומו במשרת הרבנות העיר סקולן. באותה תקופה כבר היה בקי בש"ס ובשולחן ערוך. הקים את הת"ת הראשון לילדים ודאג למכירת אוכל כשר עבור יהודי העיר. לחם נגד תנועת ההשכלה. חסידים רבים נהרו אליו והכתירו אותו כאדמו"ר הראשון לחסידות סוקולן.

לאחר כעשרים שנים במשרת הרבנות יעץ לו רבו האדמו"ר מסדיגורא לעבור לעיר צ'רנוביץ באוקראינה, שם הוכתר כרב העיר וכנשיא אגודת-ישראל. בעת מלחמת העולם השנייה החל מצב בריאותי להידרדר באופן משמעותי וכמה פעמים אף ניצל ממוות ממחלות רבות. לאחר סיום המלחמה החל לפעול למען הצלת יהודים - ובעיקר הענקת עזרה לילדים יתומים.

ביתו הפך לבית יתומים, שבו התגוררו מאות ילדים יתומים שבחלק ממסמכי הרישום אף נרשם כי הם ילדיו הביולוגיים. לאחר החרפת המצב בקרב יהודי צ'רנוביץ הבריוח את הילדים היתומים לעיר בוקראשט ברומניה. הקומוניסטים ברוסיה והמשטר עצמו רדפו אחריו והוא נאסר ועונה. לאחר שחרורו מהכלא הקומוניסטי המשיך לפעול למען הצלת הילדים היתומים ונכלא בשנית הפעם עם בנו (ישבו בנפרד בכלא) ובמשך חמישה חודשים עונו וסבלו בצינוק. בעל רוח-הקודש.

ייסד בא"י את הרשת העולמית "חסד לאברהם" המסייעת לניצולי השואה. עסק בשחרור יהודים ממאסר בכלא השלטון הקומוניסטי. בשנת ה'תש"כ (1959) הצליח לצאת מרומניה והיגר לקראון היטס בשכונת ברוקלין בעיר ניו יורקשם ייסד בית כנסת והמשיך לפעול להצלת יהודים ניצולי שואה. בשנת ה'תשל"ו (1976) לקה בלבו. נפטר ב-ל"ב אב ה'תשמ"ב (1982). ציונו במונסי (ניו-יורק). חי כ-84 שנים. ממשיך דרכו בנו ר' ישראל אברהם שהוכתר כאדמו"ר השני.

סבא: ר' חיים-אב"ד סלפקוביץ (מצד אמו). **אביו:** ר' ישראל אברהם (רב קהילת העיר סקולן בסרביה). **אמו:** בת הרב חיים, אב"ד סלפקוביץ. **אשתו:** הרבנית שיינא רחל. **בנו:** אדמו"ר רבי ישראל אברהם. **מרבתינו:** האדמו"ר מסדיגורא (הרב מרדכי שלום יוסף). **מספרינו:** יקונטש השבת **ינועם אליעזר יקדושת אליעזר שם ושארית ישראל-** הוצא ע"י בנו מכתבי תורתו ובוא מובא על תקופת מאסרו

שצלצל הטלפון בביתו הזדרז ר' שלמה להרים את השפופרת. הוא ציפה לשיחה חשובה, הקשורה לעסקיו. למרבה הפתעתו שמע מעברו השני של קו הטלפון את קולו של רבינו. הוא קפץ ממקומו ועמד ביראה לשמוע את דבריו. ר' שלמה התגורר במקסיקו והיה איש עסקים מצליח. עושרו לא שיבש את אורחות חייו. את ילדיו חניך על ברכי התורה והחסידות. במיוחד בלטה אצלו מידת הצניעות וההסתפקות במועט.

הוא היה חסיד סקולן. מפעם לפעם נסע אל רבינו, שהתגורר בניו-יורק. שיחת הטלפון באותו בוקר הייתה מפתיעה למדי. תחילה שאל הרבי לשלומי, אחר-כך התעניין בשלום בני משפחתו. בהמשך שאל: "ומה על בנך, מוישלה? אתה דואג, שילמד כראוי?". מוישלה היה ילד חכם, אבל שובב ומלא מרץ. האדמו"ר הכיר אותו לאחר שבביקורו האחרון של ר' שלמה אצלו הביא עימו את הילד. "ודאי, עומד הוא לסיים בעוד כשבועיים את מסכת סוכה, וב"ה הוא לומד טוב". "האם הענקת לו פרס על לימודיו?", הוסיף רבינו לשאול. ר' שלמה הודה שלא עשה זאת.

"אם כן, אני מציע שתבטיח לילד, כי אם יסיים את מסכת סוכה ויבחן עליה כראוי, תקנה לו דבר-מה בהערכה על הצטיינותו, כפי שיבקש. **הדבר חשוב לטובת הילד, וזה יהיה גם לטובתך!**", הוסיף הרבי. בסיום השיחה **שוב הזהיר האדמו"ר, כי יניח לילד לבחור את המתנה בעצמו.** השיחה הסתיימה. מאוחר יותר, כשהבטיח לבנו מוישלה מתנה לכשיסיים את מסכת סוכה, קפץ הילד משמחה ושקד יומם ולילה, עד שהיה בקי במסכת ונבחן עליה בהצטיינות. הגיע תורו של האב לקיים את הבטחתו. למגינת ליבו בחר הילד מתנה שלא על-פי טעמו. **מוישלה ביקש שרשרת ברזל ארוכה, עם מנעול גדול, כדי שיוכל לפתוח ולסגור אותה...** האב זכר את אזהרת הרבי ונאלץ לקנות זאת לילד.

חלפו יומיים. זה היה בשעת אחר-הצהריים, קרוב לזמן תפילת מנחה. מוישלה שיחק בחצר הקדמית של הבית. האב שב לפני שעה קלה, ופנה לנוח קודם הליכתו לתפילות מנחה. לרגע הזה המתינו שני ברנשים שישבו ליד הבית במכונית בעלת חלונות כהים. בימים הקודמים ערכו תצפיות על הבית, וכבר הכירו היטב את סדר יומו של ר' שלמה. בהגיע השעה, שבה נהג לצאת לתפילת מנחה, יצאו מהמכונית וארבו לו סמוך לפתח הבית. בזמן הקבוע יצא מן הבית ונעל את הדלת במפתח. באותה שנייה זינקו עליו הברנשים, סתמו את פיו, הנחיתו עליו מהלומות והממו אותו, וגררו אותו בכוח לעבר מכוניתם. **היה זה ניסיון חטיפה למטרות כופר, תופעה שהייתה נפוצה למדי במקסיקו באותם ימים.** המשטרה הייתה חסרת אונים. לעיתים היה האירוע מסתיים בתשלום הכופר, אך היו מקרים שהחטופים לא שבו לבתיהם!

כאשר החוטפים האוחזים בטרפם הגיעו אל המכונית נדהמו לגלות, כי היא **כבולה...** שרשרת ברזל עבה אל עמוד החשמל שלידה. השניים היו המומים, והרפו לרגע מאחיזתם בטרפם. ר' שלמה ניצל את ההזדמנות והחל להימלט, זועק לעזרה. במקום החל להתאסף קהל רב והמשטרה הוזעקה. הברנשים הבינו, כי ההמון סוגר עליהם וניסו להימלט ויהי מה. הנהג התניע את המכונית ולחץ על דוושת התאוצה בכל הכוח, עד ששרשרת הברזל נקרעה והתנתקה מהעמוד. הם פתחו בנסיעה מטורפת, בעוד השרשרת מחוברת למכונית. בקשר המשטרה נמסר הדיווח על המכונית הנמלטת, הגוררת אחריה שרשרת ברזל. **כעבור זמן קצר נלכדו החוטפים והובלו אל מאחורי סורג וברית.**

את השעות הבאות בילה מיודענו במתן עדות במשטרה, וכששב מאוחר לביתו שאל את מוישלה, מתי הצליח לקשור את המכונית אל העמוד. בנו הסמיך והודה, כי רצה ללמד לקח את החונה בסמוך לפתח הבית בחניה שלהם, ולכן כבל אותה אל העמוד. האב הנרגש חיבק את מוישלה בחום. "מעשה השובבות שלך הציל אותי", אמר לו שוב ושוב. מיד לאחר מכן החליט לנסוע אל רבו, לספר לו, את אשר אירע ולהודות לו על עצתו. האדמו"ר שמח לשמוע על נס ההצלה והוסיף בבדיחות, כי מאחר שהחוטפים שברו את השרשרת והמנעול, מוטל עליו, על האב, לקנות למוישלה מתנה חדשה...

הגאון הרב יעקב אריה ניימן זצ"ל - נולד בעיירה אוסטרולנקה שבפולין. מצעירותו שם דגש על ענייני מוסר ועבודת ה'. בהמשך למד בישיבת לומז'ה שלוש עשרה שנים. בתקופת לימודיו בישיבה הוא ייסד 'ועד' מיוחד של קבוצת תלמידים לשם התבוננות מוסרית והתעלות בעבודת ה' וביראת שמיים. בשנת ה'תרפ"ג (1923) עבר ללידא ושם הקים ביוזמת הגאונים ה'חפץ חיים' והרב חיים עוזר גרודזנסקי ישיבה קטנה בשם 'אור ישראל' (ע"ש ספרו של רבי ישראל מסלנט). לצדו עמד ר' מרדכי שמוקלר הי"ד (נספה בשואה). עמד בראשות הישיבה שתים עשרה שנים ושימש גם כמשגיח וכמנהל האחראי על אחזקת הישיבה.

היה מקורב מאוד ל'חפץ חיים' וכאשר פקד את ביתו בראדן היה ה'חפץ חיים' מסדר בעצמו את סידורי האירוח. בשנת ה'תרצ"ה (1935) עלה לארץ והתיישב בפתח תקווה. בתחילת שנת ה'תש"ד (1943) ייסד עם ר' שלמה קרובקה ישיבה שם בשם 'אור ישראל'. בתחילה שכנה הישיבה באופן ארעי בבתי כנסת שונים בעיר. בשנת ה'תש"ט (1949) הונחה אבן פינה למבנה הישיבה. עם השנים הפכה הישיבה לאחד ממוסדות התורה המרכזיים ביישוב החדש ובין תלמידיה נמנים עשרות ראשי ישיבות, רבנים ואישי ציבור בולטים.

נדע ביחסו האבהי לתלמידיו ואת שיחותיו בישיבה נהג לפתוח במילים 'בניי היקרים'. בשנת ה'תשמ"ב (1982) הקים את הישיבה הגדולה 'אור ישראל'. נפטר ב-א' אלול ה'תשמ"ג (1983). ציונו בבית העלמין סגולה בפתח-תקווה. לאחר פטירתו נקרא הרחוב ע"ש שבו שוכנת הישיבה.

אביו: ר' אברהם. **אשתו:** מרת מרים (בת הרה"ג ר' משה גרודזינסקי). **מרבותיו:** הגאונים ר' יחיאל מרדכי גורדון, ר' משה רוזנשטיין. **מתלמידיו:** הגאונים ר' מרדכי צוקרמן, ר' ראובן יוסף גרשונוביץ, ר' יחיאל מיכל שטרן. **בתו:** מרת אסתר (נישאה לרה"ג ר' יוסף רוזובסקי). **מספריו:** **ידרכי מוסר** - מאמרי מוסר **פרי יעקב** - על הש"ס.

יפור מאלף על תוכחה שפעלה את פעולתה סיפר רבה של שכונת עזרת תורה בירושלים הגאון רבי יחיאל מיכל שטרן שליט"א, מתקופת לימודיו בפתח תקווה בישיבת 'אור ישראל' בראשותו של רבי יעקב ניימן זצ"ל: לרב ניימן היה מנהג של קבע ללכת בכל יום למנחה וערבית בבית הכנסת הגדול בפתח-תקווה ולהתרים שם את הציבור לטובת הישיבה, ובכל יום היה לוקח איתו אחד מבני הישיבה, כדי שיראו כמה קשה להשיג את הכסף, וידעו לייקר את ממון הישיבה. באחד הימים הגיע תורי להתלוות אליו, וכשסיימנו לאסוף התחלנו לצעוד חזרה לישיבה.

בדרך הבחנתי בחבר שלי הולך. היה זה חבר שישן בחדרי בפנימיה, בחור בעל כשרון חזק, אך כגודל כישוריו - כך גודל יצרו. הבנתי מיד שהוא מתכוון לעשות אי אלו שטויות, וניסיתי לסמן לו שיברח, כי הרב ניימן פה. אך הוא החזיר לי סימן מרחוק, כאומר 'לא אכפת לי... כשהתקרבו פנה אליו הרב ניימן ושאל: "לאן אתה הולך?" והבחור השיב בלי להניד עפעף ונקב במחוז חפצו, מקום שהוא ב'בל יראה' בשביל יהודי שומר תורה ומצוות. הרב ניימן הביט בו ממושכות ואמר: "כן, אבל למה בלי סוודר? אם אתה תתקרב, מה אגיד לאמא שלך? תחזור לישיבה, קח סוודר - ואחרי זה תלך". החציף הבחור פניו ואמר: "אם אחזור לישיבה לקחת סוודר, אני אאחר...".

התקרב הרב ניימן ואמר לתוך אוזני: "אני יודע, שיש גם הצגה שניה. תחזור ותקח סוודר, ואחר כך תלך". לא נותרה לבחור כל ברירה, והוא הסתובב חזרה והלך אתנו לישיבה. הייתי משוכנע שבדרך הוא 'ירביץ' בו מוסר, אך לא. הרב דיבר איתו בלימוד... הבחור, כאמור, היה בעל כשרון גדול, והשיחה התנהלה באופן הטוב ביותר.

כשהגענו לישיבה אמר הרב: "לך לחדר, קח סוודר ותלך". הלה הלך לקחת סוודר. אך יצא מטווח ראייתי, ומיד התפרצתי: "הרב, למה עושים כך? איך מרשים לו ללכת? במקום שהרב יתן לו סטירה ויעצור אותו". הוא סטר לי ושאל: "כמה שנים אתה כבר ראש ישיבה?...! דע לך, שאני כבר יותר מארבעים שנה ראש ישיבה, ואיני צריך, שילמדו אותי מה לעשות".

הלכתי לישון. בשתיים-עשרה בלילה שב חברי לחדר. כעת הוא קלט איזו שטות עשה. "שטרן, קום", טלטל אותי משנתי. "תגיד, מה אעשה? הסתבכתי לגמרי. אני משוגע לחלוטין, מה עשיתי?...!". "מה אתה רוצה ממני? למה אתה מעיר אותי", השבתי לו: "תאכל את מה שבישלת... וחזרתי לישון".

בבוקר, אחרי התפילה, ניגש הרב ניימן למשגיח לדבר אתו. חברי התחיל לרעוד ולחש לי: "תסתכל, הם מדברים עלי... עוד מעט יבואו. אוי ואבוי, מי יודע מה יעשו לי!". אבל השיחה הסתיימה - ואף אחד לא ניגש לדבר איתו... הלכנו לאכול ארוחת בוקר, נכנסנו לבית המדרש והתחלנו ללמוד.

באמצע ה'סדר' שמע חברי מאחור את צעדיו של הרב ניימן, הוא נתן לי מכה בצלעות ואמר: "אתה שומע את הצעדים הללו? זה הסוף שלי, הנה זה בא...". הרב ניימן ניגש ישירות אליו: "נו, מה חידשת?" והמשיך לדבר איתו בלימוד, בלי שום מילה על מה שהיה. כשהלך, אמר לי הבחור: "מי יודע מה הם מכינים לי? הם בטח מחכים, שרבי יוסף רוזובסקי יגיע...!". אבל רבי יוסף הגיע, השיעור התנהל כרגיל, ושום מילה על מה שהיה לא נאמרה.

אחרי הצהרים קרא לי אותו בחור ואמר: "שטרן, אני לא מסוגל יותר. אני מרגיש, שאני עומד להתפוצץ, אני מוכרח לבקש סליחה מהרב ניימן. אתה היית איתי ביחד, אולי נכנס אליו ביחד?" נכנסנו. חברי פרץ בבכי, והרב ניימן אמר: "בני יקירי, אבא שלך עובד במע"צ בסלילת כבישים. הוא עובד ב'חמסינים' הגדולים ביותר בקושי רב, ובסוף החודש מקבל חמש לירות. מתוך זה הוא משלם לי לירה, כדי שאני אחנך אותך ואחזיק אותך. אין לך רחמים על אבא?! בפרט שאתה הילד הבכור מתוך תשעה ילדים בבית, וברור, שאם אתה תתקלקל, כולם ילכו אחריך... אמור לי, אין בליבך רחמים?!". ליותר מכך לא היה זקוק הבחור, על מנת לחולל בעצמו מהפך. (מעובד מתוך 'להתעדן באהבתך')

החסיד הרב שמואל יהודה דסקל זצ"ל - נולד ברומניה (חבל מולדובה בעיירה פאשקאן) בשנת ה'תרצ"א (1930) לאחר הבטחתו המופלאה של האדמו"ר רבי ישראל האגר מויז'ניץ (בעל 'אהבת ישראל') ז"ע. בהיותו בגיל תשע (!9) פרצה מלחמת העולם השנייה. בבית שררה חרפת רעב עקב מחלת הוריו במחלת הטיפוס, והוא פירנס בכל שנות המלחמה את הוריו באמצעות מסחר בדברי מאפה ושאר דברים. רבינו היה חסיד ויז'ניץ מדורי דורות.

הם גרו בקרבת האדמו"ר ר' משה יהודה לייב פרידמן מפאשקן והיו מקורביו (ממנו ינק בילדותו דרגות מופלאות לתורה וחסד). בניסן ה'תש"ה (1945) הורה בפתע האדמו"ר מפאשקאן לכל חסידיו לעזוב את העיירה מיידיית. (שעות ספורות לאח"מ נחרבה העיירה בהפצצות ע"י הרוסים) ולכן עברה משפחתו לעיירה שאץ, בה גרו כשנה, עד לקיץ ה'תש"ו (1946). לאחר מכן עברו לדעש. בשנת ה'תש"ז (1947) ביקש לחונן את ארץ הקודש והאוניה טבעה ובנס ניצל, והגיע לאי קפריסין ולאחר מספר חודשים עלה לארץ. בתחילה עסק בחקלאות ולאח"מ הצטרף למקצוע המשפחה (ענף היהלומים) בה עסקו שנים אבות אחיו הגדולים (ר' אשר אנשיל ור' ישראל). בחסדי שמיים הצליח בתפקיד זה מעל המשוער ובהיותו כבן שלושים ושש התעשר עד מאוד.

הקים מפעלים ברחבי הארץ, ובהם העסיק מאות עובדים. **על אף רווחיו העצומים הכסף לא סינורו והוא קיים מעשה חסד אדירים.** בשנת ה'תשל"ט (1979) החלו מחירי היהלומים לרדת והפסיד הון רב. על אף מצבו הכלכלי הקשה, היה קשה לו מבחינה נפשית השינוי בנתינת הצדקה ועל אף נסיונות כאלו שעמד בהם, רצה הבורא אחרת. ובשנת ה'תשנ"ד (1994) סגר את המפעל האחרון בשיכון ה', **מפעל החסד שבו השקיע את ליבו ונשמתו בגשמיות וברוחניות. גם בזמנים קשים ביותר, כאשר הפסיד מדי חודש, לא סגר את המפעל והוא בכה בזמן פיטורי עובדיו.**

ב-א' אלול, ב' דר"ח ה'תשס"ד (2004) התבקש לבית עולמו. בהלווייתו השתתפו אלפי תושבי בני ברק בכלל, וחסידיו ויז'ניץ בפרט, כשבראשם מלווהו מביהמ"ד הגדול ועד לבית החיים האדמו"ר 'ישועות משה' מויז'ניץ (מחמת חולשתו). ציונו בבית החיים הישן בזיכרון מאיר. חי כ-73 שנים. בימי השבעה הגיעו אלפים לנחם ביניהם אדמו"רים, ראשי ישיבה, רבנים, דיינים ואנשים מכל העדות והחוגים. בפי כולם היו סיפורים מופלאים על מעשיו, אשר היו עלומים.

אביו: ר' חיים משה דסקל. **אמו:** מרת פייגא לבית משפחת שטיין (מצאצאי הקדוש רבי צבי הורביץ ז"ע). **מרבתי:** האדמו"ר ר' משה יהודה לייב פרידמן מפאשקן (ממנו ינק בילדותו מופלאות לתורה וחסד). **ילדיו:** ר' יעקב, ר' יצחק בירך, ר' יוסף אברהם ור' חיים משה. **חתניו:** ר' משה יוסף רוזנר, ר' בן ציון פויירשטיין, ר' אלימלך שטרן, ר' חיים יצחק צוקרמן, ר' יצחק זיידה. **מספריו:** איש חסד היה- סיפורים על הצדיק (נכתבו ע"י בנו ר' יצחק בירך אודות מעשה החסד המופלאים של אביו)

על אהבת החסד, שניכרה כבר בימי נעוריו, סיפר לידידו הרה"ח ר' חיים ולצר מקריית ויז'ניץ בבני ברק: בהיותי בן תשע פרצה מלחמת העולם השנייה. לא זכיתי להיות ילד. מהר מאוד הפכתי למבוגר. אבי ואמי חלו בטיפוס, ועל ביתנו ירדה עניות נוראה, חרפת רעב ממש. **כאשר נסגר ביה"ס המקומי, עבדתי כשוליית סנדלר.** תמורת עבודתי קיבלתי חינם זוג נעליים לחורף וזוג נוסף לקיץ. כ"כ העניקו לי הלקוחות 'טיפים', שאותם השליכו לקופסת פח שניצבה לצדי. **במטבעות אלו קניתי סוכריות לילדי הכפר.** הכל ידעו שמדי ליל שישי שמואל יהודה"ה מחלק סוכריות. הרגעים שבהם זכיתי להנות אחרים היו נחמתי בעוניי. זו הייתה חיותי! **באותן שנות עוני נורא ורעב משוע, בימים שבהם כל פיסת לחם הייתה יקרת ערך, הצליח לגלות אפשרויות לחסד ולהטבה. בל נשכח שהיה אז ילד, וילדים מטבעם רואים את העולם במבט אנוכי. הם חושבים על עצמם וערים פחות לרגשות זולתם, אך הוא בעצמו אמר, שמעולם לא היה ילד!**

סיפר בדמעות ידיד לר' אברהם איבר מב"ב: בחור צעיר הייתי. התהלכתי בודד בלי משען ומשענה. לא הייתה לי אפשרות כלכלית להקים בית. באותם ימים קשים שמעתי על ר' שמואל דסקל. אמרו לי כי הוא נדיב לב ומסייע לכל נצרך. שפכתי לפניו את לבי בתקווה שיעזור לי. "בחור מבוגר אני. הפרוטה אינה מצויה בכיס, ולכן איני יכול להתחתן. האם תוכל לעזור לי?" אמרתי בעצב. ציפיתי שייתן לי מעט כסף כדי שאוכל להתחתן. על יותר מכך לא חשבתי. אולם ר' שמואל שאל וחקר אותי: "במה אתה חושב לעסוק לפרנסתך?" "לאחר הנישואין אחפש מקום עבודה", עניתי. "במה אתה אוהב לעסוק?" - "אני אוהב את מלאכת האפייה", עניתי. "מדוע שלא תפתח עסק?" - "אין לי פרוטה לנישואין. האם אני יכול לחשוב על עסק?" עניתי בכאב. אבל ר' שמואל לא הרפה. "תראה, אתן לך בעבור הנישואין, ואוסיף לך בסיס להקמת עסק, ובעזרת ה' תעשה ותצליח!". **לא אוכל לתאר את הרגשתי כשהוציא ר' שמואל סכום עצום ונתנו למי שאינו מכירו כלל! יצאתי מביתו מאושר עלי אדמות - הפרוטה מצויה בכיס. אוכל להתחתן ואפילו להקים עסק! היום, שלושים שנה לאחר מכן, אני בעל רשת חנויות מאפה מצליחה. לולא ר' שמואל הייתי חי עד היום בערום ובחוסר כל!**

בסמוך למקום עבודתה של כלתו מרת רבקה תחי' הייתה חנות צעצועים. פעמים רבות התפלאה כשראתה את בעל החנות מעניק לנצרכים צעצועים במחירים זולים במיוחד, כשכולו שופע אהבת נתינה. באחת ההזדמנויות סיפר בעל החנות: "בילדותי למדתי במוסד 'בתי אבות' בבני ברק, עם ילדים נוספים ממשפחות מצוקה. מול המוסד התגורר סוחר יהלומים בשם ר' שמואל דסקל. פעמים רבות, כאשר ראה את ילדי המוסד, היה מקדם אותם בחיוך חם, אחר נכנס לביתו ויוצא בשלל רב: שלגונים ושאר ממתקים. בנוסף העניק לנו ממעינות ליבו החם והשופע. **הרגשנו שהוא מרגיש אותנו.** חיוכו החם ומבטו האוהב והמלטף היו בעבורנו הרבה יותר מארטיקים! ועוד, כאשר היינו זקוקים לכסף לצורך מיוחד, תמיד ידענו שר' שמואל הוא הכתובת. הוא היה מקשיב לרחשי ליבנו כאב רחמן ונותן בשפע את החסר לנו. טוב לבו נגע עמוק ללבי. נפעמתי מגדלות נפשו, כיצד ירד לדקויות בנפשו של ילד, איך ידע לשמח אותנו. הוקסמתי מאישיותו ואמרתי לעצמי כי אם יעזרני ה' ואזכה להקים בית, ואף תהיה לי פרנסה בשפע - אהיה אף אני נדבן!".

הסיפורים מתוך 'איש חסד היה'. רבנים, מרצים, ספריות, ואישי ציבור, יכולים לקבל את הספר חינם! בטלפון: 052-7611435

הגאון הרב חנוך העניך דב מאיר מאלסק זצ"ל - נולד בשנת ה'תק"ס (1800) בעיר בעלזא שבאוקראינה. כשהיה כבן שבע שנים לקח אותו אביו ללובלין יחד עם אחיו הגדול ר' מאיר, כשראה ה'חוזה מלובלין' את הילדים, הושיבם על ברכיו, את ר' מאיר הושיב מימין ואת רבינו הושיב משמאל, ולפני שברכם, שיכל את ידיו ואמר: "**בני הם, אולם אחיו הקטן יגדל ממנו**". לימים ראו, שאכן ברכת הצדיק התקיימה במלואה. עוד בשחר ילדותו בחר בו האדמו"ר ר' שלום רוקח מבעלזא כחתן לבתו. לאחר חתונתו ישב שנים רבות בבעלזא ספון ב-ד' אמות של הלכה. גם לאחר נישואיו בזיווג שני, נשאר בבעלזא, עד שהתמנה לרבנות סטיאנאו, ושם כיהן מספר שנים.

לאחר מכן עבר לכהן באלסק. היה זאת ע"פ פקודת חותנו. כשהגיעו אליו אנשי אלסק, לאחר פטירת רבם הגאון ר' בעריש בשנת ה'תרי" (1850), ושאלו: "מי יעלה לכהן במקומו?", השיב להם: "מה חסר לכם בחתני רבי העניך?", וכך רבינו היה אצלם למנהיג - והתחיל לנהוג נשיאותו ברמה וגדר גדר ועמד בפרץ. **היה בקי בהוראה בש"ס ופוסקים. שימש בתפקיד זה עד יום פטירתו (במשך 34 שנים!).**

רק בשנת ה'תרט"ו (1854) לאחר פטירת חותנו הגאון, האדמו"ר ר' שלום רוקח מבעלזא, הסכים רבינו להנהיג עדת חסידים משל עצמו ואלפים נהרו אליו לקבלת עצה, ברכה ודרך בעבודת השם. **רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. עבודת קודשו בתפילה הייתה מופלאה ביותר. גאון בנגלה ובנסתר. שקדנותו נודעה בשערים. הושיע מדיבוקים ותיקן נשמות.** נפטר ביום שישי, א' אלול ה'תרמ"ד (1884). ציונו בעיר אלסק. נפטר כבן 84 שנים (כמנין שמו חנוך). בנו, ר' יצחק מילא את מקומו כאב"ד אלסק.

סבא: ר' שמאי מבעלזא (מצד האב). **אביו:** ר' שמואל מבעלזא (נכד ר' מאיר מבעלזא תלמיד הבעל שם טוב הקדוש). **אמו:** מרת רויזא. **נשותיו:** מרת פריידא (בת האדמו"ר רבי שלום רוקח מבעלזא - זיווג ראשון), מרת חנה (בת הגאון ר' משולם זלמן אשכנזי אב"ד יאס - זיווג שני). **מילדיו:** הילד יואל (נפטר בינקותו), ר' יצחק (אב"ד אלסק - ממשיך דרכו של אביו), ר' שלמה מסאסוב. **בנותיו:** מרת רויזא (נישאה לר' חיים אליהו הורביץ ליברמן מז'ולקוב), מרת רחל (נישאה לר' אשר אנשיל אשכנזי), מרת רבקה העניא (נישאה לר' צבי הירש רוקח נכד ה'שר שלום' מבעלזא), מרת לאה (נישאה לר' משה זילברפרב מרובנה נכד ר' פנחס שפירא מקוריץ). **מרבותיו:** האדמו"ר ר' שלום רוקח מבעלזא (חמיו - ה'שר שלום' ממנו למד את רוב תורתו בנגלה ובנסתר), הרה"ק ר' אורי (ה'שרף' מסטרליסק). **מספריו:** **יסידור לב שמח** - עם קונטרס 'דרך תפילה' **ילב שמח** - על התורה **ילב שמח** - על הגדה של פסח, שיר השירים, מגילת אסתר ועוד.

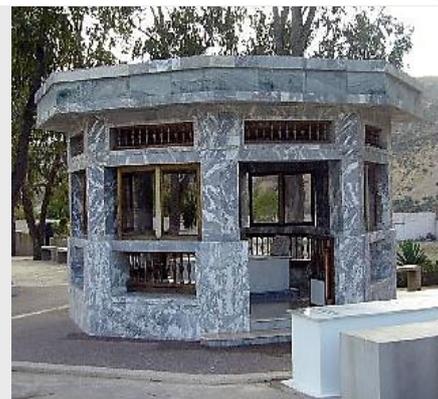
בעיר הגדולה ווין גר יהודי אשכנזי עשיר, שנולד לו בן משותק בגופו רח"ל. הוריו בזבזו סכומים עצומים והלכו לרופאים ומומחים ידועי שם, כדי לרפא את בנם החולה - אך ללא הועיל. אף אחד לא הצליח לרפא אותו. אשתו שמעה, שבאלסק שוכן צדיק פועל ישועות (שמע רבינו הגיע גם לוויין, כי גם אלסק וגם ווין היו במדינת אוסטריה, אף שהמרחק ביניהם היה גדול מאוד), והפצירה בבעלה רבות, שיסע לשם לחלות פניו ולבקש ממנו, שייבקש רחמים על בנם. אך מכיוון שהיה יהודי אשכנזי ולא חסיד, לא רצה לשמוע לעצתה, מה גם שבאותם ימים לא עמדו עדיין על טיב האדמו"רים והחסידים, והרבה יראים ושלמים אף חששו וחשבו, שאין זה אלא מעשה כישוף רח"ל, אולם אשתו לא נתנה לו מנוח, עד שאיימה עליו, שלא תיתן לו לחזור הביתה, אם לא יסע לאלסק.

בלית ברירה ארז את מטלטליו, נטל איתו את בנו ויצא לדרך הארוכה, והגיע לאלסק ביום חמישי בערב. דרכו של רבינו היתה, שלא לקבל אנשים לברכה בשעות הערב, ולכן, כשהגיע לבית הרבי, ראה את הדלת פתוחה לרווחה וזכה להציץ בפני קודשו. כבר אז הבחין בזוהר פניו הטהורים, והיה בטוח שאין הוא מן המכשפים ח"ו אלא איש קדוש ונורא. אך עדיין לא האמין בו בלב שלם. למחרת ביום שישי כתב אתמבוקשו ב'קוויטל', הרבי בירך אותו ואמר: "**שהקב"ה ישלח את הרפואה אל הבית פנימה**". הלה לא התרגש מברכה 'פשוטה' זו. בכל שלוש הסעודות, כשערך הרבי 'טיש' במשך השבת 'העמיד יין' והזכיר את בנו החולה, וכל פעם השיב הרבי באותו מטבע של ברכה, וגם כשהלך במוצאי שבת להיפרד בירכו הרבי שוב בלשון הזו. בדרך חזרה נכנס לאיזה בית מלון כדי ללון שם, הילד החולה ישב בחדר הכניסה על כיסא גלגלים.

לפתע פרח עוף לתוך החדר, והנה ראה זה פלא, הילד התרגש והתחיל להשתולל ולצעוק, שרוצה לאכול מבשר עוף זה. כשמע האבא את בקשת הילד לא ידע את נפשו מרוב שמחה, שהרי הילד לא רצה לאכול מעולם, וכל שכן שלא ביקש אוכל. הוא שילם לאנשים, שהיו שם לתפוס את העוף - ולאחר שבירר על כשרותו, שחט אותו ונתן את הבשר לבנו. **מאותה שעה שאכל את בשר העוף, התחיל מצבו להשתפר פלאים, ואחרי כמה חדשים התרפא הילד כליל, והלך כבגליו כאחד האדם.**

בפעם הבאה שהלך עם בנו אל הרופא המומחה, שטיפל בו, שאל הרופא את האב: "היכן הילד החולה שלך?", כי לתומו חשב, שבוודאי הביא איתו ילד אחר. ענה לו האב, **שזהו הילד החולה**. הרופא לא האמין למראה עיניו, ומיד רץ לחדר השני והביא משם ספר רפואות, והראה לו שכתוב, שלמחלה, שבה חלה בנו לא תועיל שום רפואה **זולת אכילת עוף מסוים השוכן ביערות או בהרי אפריקה**. ותמה, כיצד התרפא הבן, וכי מישהו הגיע לשם והאכילו בשר זה?! או אז הבין האב את דברי הרה"ק מאלסק "**שהקב"ה ישלח את הרפואה אל הבית פנימה**", ואכן כך היה, שהזמין הקב"ה עוף זה לתוך בית המלון ואותו אכל הילד.

המקובל הרב כליפא בן מלכא צ"ל (רכב"ם) - נולד בשנת ה'ת"ל (1670) לערך בעיר סאפי (אספי) שבדרום-מערב מרוקו. בן יחיד להוריו. לאחר שהתייתם משני הוריו נדד ברחבי מרוקו עד שהגיע אל העיר פאס, ובה למד תורה בישיבותיהם של ר' יהודה בן עטר ור' שמואל הצרפתי. לאחר זמן מה שב לעיר מולדתו ושם המשיך ללמוד בישיבתו של ר' יוסף בואינו די מיסקיטה עד ששוב נאלץ לעזוב מפחד המלכות. לאחר מכן עבר לעיר אגאדיר שבדרום מרוקו כאשר החל לעסוק במסחר בעזרת ר' שלמה בן ישורון (אחינו של רבנו) אולם את רוב שעות היום הקדישו הוא והחברותא שלו ר' שלמה פינטו ללימוד התורה כשהם עטופים בטלית ועטורים בתפילין ורק את מקצת היום הקצו לעסוק במסחרם.

נודע כתלמיד חכם עצום, פייטן ובלשן. גאון, ידיו רב לו בכל מכמני התורה, ביחוד התנשאה חכמתו הנדירה בחכמת הקבלה. חכמי הדורות שאחריו כינוהו הרב החסיד, המלומד בניסים, ארי במסתרים, המקובל האלוקי. ענוותן מופלא. יחד עם חברו ר' יעקב גדליה הפך את בית-הכנסת בו הוא התפלל למרכז רוחני ולבית-מדרש. הרביץ תורה ברבים ואף מונה לרב הקהילה באגאדיר ומקהילות שונות ברחבי מרוקו פנו אליו בשאלות הלכתיות. השתתף בוויכוחים עם נוצרים על ענייני הדת. בכל ענייני קודש נהג לחתום את שמו 'אסף' - שם שניתן לו בחלום ועולה בגמ' של שמו 'כליפא' (141). נפטר ב-ג' באלול. שנת פטירתו אינה מצויינת על ציונו המקורי וישנן הערכות כי בשנת ה'תק"כ (1760) לערך נפטר. חי כ-90 שנים. ציונו בתחילה היה בבית העלמין הישן באגאדיר, לצד גיסו רבי שלמה פינטו צוק"ל, ובנו רבי אברהם "הנזיר" הי"ד. לאחר מכן הועבר לבית-העלמין החדש.

סבא: ר' משה בן עטר (מצד אמו). **אשתו:** בת ר' יצחק מונדיס. **בניו:** דוד (נפטר בגיל 11), ר' אברהם 'הנזיר' הי"ד. **אחיותיו:** מרת מלכה (נישאה לר' דוד בן ברוך אשר הגיע למרוקו כשד"ר מארץ הקודש), מרת שמחה. **מרבתי:** ר' יוסף די מיסקיטה, ר' יהודה בן עטר, ר' שמואל הצרפתי. **חברותא:** ר' שלמה פינטו (גיסו- אביו של הצדיק ר' חיים פינטו הגדול). **מספריו:** **יכף נקי-** פירוש על התפילה ושירים **ירך וטוב-** על שו"ע (אבד במרוצת הדורות) **יקול רינה** וכן מספר פיוטים

פינות רבות היו לרבינו, בספינות אלו היו מעבירים סחורות מעיר לעיר וממדינה למדינה. ואולם הצדיק לא הקדיש זמן רב לעסקיו הגשמיים, כי כל כולו היה עסוק בתורה הקדושה. המעשה המופלא הבא ידוע בקרב יהודי אגאדיר המספרים בהתפעלות, כי בעיצומו של יום הכיפורים הקדוש, בעת שרבי כליפא היה בבית-הכנסת כשהוא שקוע בתענית ובתפילה, באו וסיפרו לו, כי הגיעו אוניותיו העמוסות בסחורה לנמל אגאדיר.

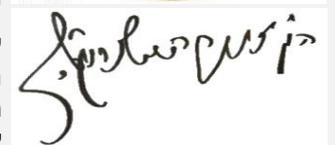
הצדיק חשש כי עוד מעט קט יבואו אליו הסוחרים הגויים ויטרידו אותו בענייני המסחר ביום הקדוש. הוא מיד התאזר בתעצומות נפש ונשא תפילה להקב"ה, בה הוא ביקש מבורא העולם, כל יכול, שכל הספינות על מטעניהן יטבעו בים ולא יתחלל על ידו חלילה קדושת היום. בקשתו ותפילתו שיצאה מלב טהור התמלאה במלואה **ולנגד עיניהם המשתאות וקול זעקותיהם של פועלי הנמל והסוחרים שהתקבצו סביבות הנמל התרוממה סערה עצומה בים, ומיד שקעו הספינות מאליהן בתוך מצולות הים, ועימם ירדו למצולות הסחורות הרבות.**

כשהודיעו זאת לצדיק, הלה לא חש הפסד כלל, **אלא, אדרבא, אנתח רווחה פרצה מלבו הטהור על כך שעמד בניסיון, והוכיח, כי ממונו לא נחשב בעיניו כלום.** מאותו מעשה ירד הצדיק מנכסיו, ונשאר ללא מקורות פרנסה והפך לעני מרוד. אולם אחד מעשירי אמסטרדם, נטל על עצמו לפרנסו עד יומו האחרון. מעניינת היא עדותם של יהודי אגאדיר המתגוררים בעיר הנמל. על פי עדותם, בתנאי מזג אוויר מיוחדים של שפל הים ושפל הרוח, ניתן להבחין בתורני האניות של רבינו, המבצבצים מקרקעית הנמל, המעידים על כוח תפילתו של הצדיק.

ל רבינו היה בן קדוש וטהור בשם ר' אברהם, שלא פסק מלימוד התורה הקדושה. בשעה שעמד בנו להיכנס לחופה, הגיעו המוזמנים לביתו וליוו אותו בתופים ובמחולות למקום החופה. והנה לפתע הגיעה כנופיית שוודים, שחסמה את דרכם, וראש הכנופיה קרא לעברם: "יהודים! אנו רוצים 'קורבן דמים' ולכן הביאו לנו את ראשו של החתן, ואם לא תביאו אותו, נמית את כולכם!"

דממת מוות השתררה במקום, והנה לפתע פסע הצדיק רבי כליפא לעברם של השוודים ואמר להם: "קחו אותי תמורת בני וחוסו על חיי החתן העומד לבנות את ביתו!". אך כשמע החתן את דברי אביו, פנה לעברו ואמר לו: "חלילה לך אבי! זכות גדולה התגלגלה לידי למות על קידוש ה', ובשעה קלה אזכה להיות בגן עדן במחיצתם של הצדיקים הרוגי מלכות". מיד הסתובב החתן ונפרד לשלום מכלתו וביקש ממנה, שתקים במהרה בית בישראל. ובראש מורם צעד לקראת הרוצח שלחץ בדם קר על ההדק, והחתן הי"ד נפל ארצה והתבוסס בדמו!

הרוצחים הריעו בשמחה ודהרו לדרכם, ואילו האורחים נותרו קפואים במקומם ונתנו קולם בבכי על 'השמחה שהפכה ליגון!'. באותה שעה ניגש הצדיק רבי כליפא לבנו המת, כרע לעברו ואחז בידיו ובראשו ונשא עיניו למרום ואמר: "ריבונו של עולם! עד עתה כשהתפללתי 'ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך' הייתה לי עדיין 'פינה בלב' של אהבה שמורה לבני הקדוש, אך עתה אבא שבמרומים! לאחר שבני עלה השמימה לחסות בצילך, פנוי כל ליבי לאהבתך בלבד!"

הרב הגאון אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל המכונה הראי"ה: נולד ב-ט"ז אלול ה'תרכ"ה (1865) בעיירה גריבה שבלטביה. עוד בילדותו ניכר כי לגדולות נוצר. בצעירותו למד בישיבות גריבה, לוצין, סמרגון, פוניבז' ווולוז'ין. לפני גיל עשרים כבר הוסמך להוראה. בשנת ה'תרמ"ו (1886) כשנתיים לאחר נישואיו עבר לפוניבז'. בשנת ה'תרמ"ח (1888) בהיותו כבן 23 שנים בלבד שימש כרבה של זיימל. בשנת ה'תרנ"ה (1895) שימש כרבה של בויסק שבלטביה. בשנת ה'תרס"ד (1904) עלה לארץ והתמנה כרבה של יפו והמושבות החדשות. בשנת ה'תרס"ט (1909) הקים ישיבה ביפו. בשנת ה'תרע"ו (1916) שימש כרבה של לונדון והקים שם מספר ישיבות. בשנת ה'תרע"ט (1919) התמנה כרבה של ירושלים. ובשנת ה'תרפ"א (1921) נבחר לראש בית-הדין הגדול. בשנת ה'תרפ"ד (1924) יסד את ישיבת 'מרכז הרב' בירושלים וניהל אותה גם מבחינה חומרית. ביתו היה פתוח לרווחה בכל שעות היום והלילה למתן עצה ולפסיקת הלכה. פוסק. מקובל. גאון בנגלה ובנסתר. העיד עליו מן הרב שלמה זלמן אוירבך כי רבינו ידע לצטט בעל-פה את כל ספר הזוהר. נאמר עליו שלמד כל יום שישים דפי גמרא ופעם בחודש סיים את כל התנ"ך. שיטתו הייתה שנויה במחלוקת. מתנגדיו העריכו את גדלותו בתורה, אך התנגדו לשיטתו והכריזו עליו מלחמה רוחנית גדולה שממנה סבל עד ימיו האחרונים. לעומת זאת, רבים צידדו בו, כדוגמת החפץ חיים, שאף התבטא על הרב: **"דעו לכם כי הוא קדוש וטהור, וכל הנוגע בו לא ינקה!"**. נפטר ב-ג' אלול ה'תרצ"ה (1935) מהמחלה הידועה. חי כ-70 שנים. ציונו בהר-הזיתים.

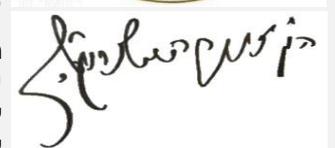
אביו: ר' שלמה זלמן. **אימו:** מרת פרל זלטה (לבית פלמן). **נשותיו:** מרת אלטה בת-שבע (זיווג ראשון-בתו של ר' אליהו דוד רבינוביץ' תאומים-האדר"ת). מרת רייזה רבקה (זיווג שני-בתו של ר' צבי יהודה רבינוביץ' תאומים, אחיו התאום של האדר"ת). **ילדיו (זיווג ראשון):** מרת פרידה חנה (נישאה לר' ישראל שמעון רבינוביץ' תאומים, בנו של האדר"ת). **ילדיו (זיווג שני):** ר' צבי יהודה, מרת בתיה מרים (נישאה לר' שלום נתן רענן), מרת אסתר יעל (נפטרה בצעירותה), מרת רוחמה טוביא (נפטרה בצעירותה). **מרבתי:** הגאונים אביו, ר' שלמה זלמן, ר' ראובן הלוי לוי (רבה של דווינסק), ר' אליעזר דון יחיא (רבה של לוצין), ר' יעקב רבינוביץ, ר' נח חיים אברהם שפירא (רבה של סמרגון), ר' גרשון תנחום, ר' נפתלי צבי יהודה ברלין (הנצי"ב מוולוז'ין). **תלמיד-חבר:** המקובל ר' שלמה אלישיב, ר' אריה לוי (ה'צדיק הירושלמי'). **מתלמידיו:** הגאונים-בנו, ר' צבי יהודה, ר' יעקב משה חרל"פ (ראש ישיבת מרכז הרב). ר' דוד כהן ('הנזיר'). ר' אברהם אהרון רושטיין (הגאון מטברג, כיהן כראש ישיבה), ר' משה צבי נריה (מייסד ישיבות בני-עקיבא), ר' מנחם אושפיזאי, ר' יהושע קניאל, ר' יצחק הוטנר (מח"ס 'פחד יצחק'), ר' יהודה גרשוני (העילוי מגרודנה), ר' שאול ישראלי (דיין), ר' שלום נתן רענן (חתנו). ר' יצחק גלזר (רבה של רמלה). ר' יצחק אריאלי. ר' אליהו יצחק פריסמן. ר' יצחק זונדל ריף. **מספריו:** יחבש פאר שבת הארץ • מאמרי הראי"ה • אגרות הראי"ה • עין אי"ה • אורות הקודש • אורות התשובה • מדבר שור • לנבוכי הדור.

כמידי יום, התכנסו האנשים לתפילת מנחה בבית מדרשו של מן הראי"ה קוק זצ"ל, הסמוך למושב בית הדין. עם השנים נוצרה חבורה קבועה של מתפללים, רובם סוחרים שעבדו בסביבה. לאחר התפילה נהגו לשבת ולשמע שיעור קצר מהרב ולחזור במהירות איש-איש לעבודתו. יום אחד, לאחר שסיימו המתפללים את תפילת העמידה, המתין הש"ץ לרב שסיים את תפילתו על מנת להתחיל בחזרת הש"ץ. המתפללים תמהו מה יום מיומיי שכן על פי רוב הרב לא נהג להאריך כל כך.

לאחר המתנה ארוכה, סימן הרב לש"ץ להתחיל בחזרה, למרות שטרם סיים את תפילתו. תמיהת הציבור עלתה והתעצמה כשסיימו את התפילה ואילו הרב שקוע כולו בתפילה. הם המתינו עוד דקות מספר בתקווה שהרב יסיים את תפילתו ויעביר את שיעורו כמידי יום, אולם כשהבינו כי הרב אינו עומד לקראת סיום, עזבו את בית המדרש והתפזרו לדרכם. למחרת, כשחזרו והתכנסו, סיפר אחד המתפללים כי ראה את הרב עומד בתפילה עד לאחר השקיעה-שעה בה עמדו להתחיל כבר את תפילת ערבית. בחשבון פשוט, הרב התפלל את תפילת שמונה עשרה במשך קרוב לשש שעות! סיפור זה נהג לספר הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי זצ"ל, כשהוא מוסיף ומבאר את פשר מעשהו של הרב, אב בית הדין. באותו יום הכריע בית הדין בעניין גט מסובך ועמד לקראת סיום התהליך. כשהוא עמד לסיים את כתיבת הגט הבחין הרב כי אחד העדים המיועדים לחתימה על הגט כותב מכתב אישי על נייר רשמי של הבנק האנגלו-פלשתינה. הרב חשש כי הנייר שווה פרוטה ואם כן יתכן, כי האיש הינו בגדר של גנב, הפסול לעדות. אולם הרב שלא רצה להלבין את פניו, חיפש עצה כיצד למנוע מהאיש להעיד בגט. כשהפסיקו את הדיון על מנת להתפלל מנחה, החליט הרב להאריך בתפילה עד לאחר השקיעה, והיות שלא עורכים גיטין בלילה, לא תהיה ברירה אלא לדחות את הדיון למחר, ואז כבר יהיו עדים אחרים.

אבלתו ועזרתו לזולת היו לשם דבר, גם כאשר אותו עניין בא על חשבון. רעייתו התלוננה בפני ראש העיר כי בעלה לא קיבל משכורת כמה חודשים, והם חיים מאשראי במכולת. כאשר שמע זאת ראש העיר, טען בכל תוקף כי הרב מקבל את משכורתו מדי חודש והוא דואג אישית כי המשכורת מועברת לרב. מאחר והעניין היה תמוה ביותר, בדקו וראו-שאחרי קבלת המשכורת היה מן הרב הולך לביתו, ובדרך היו ניגשים אליו יהודים במצוקה: "הרב, כבר לא נותנים לנו אשראי במכולת, ואנו רעבים". והיה הרב מחלק להם את כספו. כאשר הם שאלוהו: "ואיך הרב יקנה?", היה משיב: "לי יתנו בהקפה!".

עוד מעשה גדול מספר, כי הרב קוק ערך חופה לאיש עשיר. לאחר החופה הודה העשיר לרב ותוך כדי לחיצת יד העביר לו מטבע זהב. כאשר הרב הרגיש במטבע, הפיל אותו מרוב זעזוע ויצא.

הרב הגאון אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל המכונה הראי"ה: נולד ב-ט"ז אלול ה'תרכ"ה (1865) בעיירה גריבה שבלטביה. עוד בילדותו ניכר כי לגדולות נוצר. בצעירותו למד בישיבות גריבה, לוצין, סמרגון, פוניבז' ווולוז'ין. לפני גיל עשרים כבר הוסמך להוראה. בשנת ה'תרמ"ו (1886) כשנתיים לאחר נישואיו עבר לפוניבז'. בשנת ה'תרמ"ח (1888) בהיותו כבן 23 שנים בלבד שימש כרבה של זיימל. בשנת ה'תרנ"ה (1895) שימש כרבה של בויסק שבלטביה. בשנת ה'תרס"ד (1904) עלה לארץ והתמנה כרבה של יפו והמושבות החדשות. בשנת ה'תרס"ט (1909) הקים ישיבה ביפו. בשנת ה'תרע"ו (1916) שימש כרבה של לונדון והקים שם מספר ישיבות. בשנת ה'תרע"ט (1919) התמנה כרבה של ירושלים. ובשנת ה'תרפ"א (1921) נבחר לראש בית-הדין הגדול. בשנת ה'תרפ"ד (1924) יסד את ישיבת 'מרכז הרב' בירושלים וניהל אותה גם מבחינה חומרית. ביתו היה פתוח לרווחה בכל שעות היום והלילה למתן עצה ולפסיקת הלכה. פוסק. מקובל. גאון בנגלה ובנסתר. העיד עליו מן הרב שלמה זלמן אוירבך כי רבינו ידע לצטט בעל-פה את כל ספר הזוהר. נאמר עליו שלמד כל יום שישים דפי גמרא ופעם בחודש סיים את כל התנ"ך. שיטתו הייתה שנויה במחלוקת. מתנגדיו העריכו את גדלותו בתורה, אך התנגדו לשיטתו והכריזו עליו מלחמה רוחנית גדולה שממנה סבל עד ימיו האחרונים. לעומת זאת, רבים צידדו בו, כדוגמת החפץ חיים, שאף התבטא על הרב: "דעו לכם כי הוא קדוש וטהור, וכל הנוגע בו לא ינקה!". נפטר ב-ג' אלול ה'תרצ"ה (1935) מהמחלה הידועה. חי כ-70 שנים. ציונו בהר-הזיתים.

אביו: ר' שלמה זלמן. **אימו:** מרת פרל זלטה (לבית פלמן). **נשותיו:** מרת אלטה בת-שבע (זיווג ראשון-בתו של ר' אליהו דוד רבינוביץ' תאומים-האדר"ת). מרת רייזה רבקה (זיווג שני-בתו של ר' צבי יהודה רבינוביץ' תאומים, אחיו התאום של האדר"ת). **ילדיו (זיווג ראשון):** מרת פרידה חנה (נישאה לר' ישראל שמעון רבינוביץ' תאומים, בנו של האדר"ת). **ילדיו (זיווג שני):** ר' צבי יהודה, מרת בתיה מרים (נישאה לר' שלום נתן רענן), מרת אסתר יעל (נפטרה בצעירותה), מרת רוחמה טויבא (נפטרה בצעירותה). **מרבתי:** הגאונים אביו, ר' שלמה זלמן, ר' ראובן הלוי לוי (רבה של דווינסק), ר' אליעזר דון יחיא (רבה של לוצין), ר' יעקב רבינוביץ, ר' נח חיים אברהם שפירא (רבה של סמרגון), ר' גרשון תנחום, ר' נפתלי צבי יהודה ברלין (הנצי"ב מוולוז'ין). **תלמיד-חבר:** המקובל ר' שלמה אלישיב, ר' אריה לוי (ה'צדיק הירושלמי'). **מתלמידיו:** הגאונים-בנו, ר' צבי יהודה, ר' יעקב משה חרל"פ (ראש ישיבת מרכז הרב). ר' דוד כהן (הנזיר). ר' אברהם אהרון רושטיין (הגאון מטברג, כיהן כראש ישיבה), ר' משה צבי נריה (מייסד ישיבות בני-עקיבא), ר' מנחם אושפיזאי, ר' יהושע קניאל, ר' יצחק הוטנר (מח"ס 'פחד יצחק'), ר' יהודה גרשוני (העילוי מגרודנה), ר' שאול ישראלי (דיין), ר' שלום נתן רענן (חתנו). ר' יצחק גלזר (רבה של רמלה). ר' יצחק אריאלי. ר' אליהו יצחק פריסמן. ר' יצחק זונדל ריף. **מספריו:** יחבש פאר שבת הארץ • מאמרי הראי"ה • אגרות הראי"ה • עין אי"ה • אורות הקודש • אורות התשובה • מדבר שור • לנבוכי הדור.

ברגליים רועדות נכנס היהודי לבית הצדיק ר' אריה לוי זצ"ל. היטב ידע כי בפיו בקשה מוגזמת, בקשה שבמקום אחר היו זורקים אותו ואת בקשתו החוצה. הוא ידע כי ר' אריה לוי יקשיב היטב לבקשתו, ואולי יסכים לסייע בעדו. כשנכנס, סיפר בקול חנוק בבכי, כי בתו הקטנה חלתה במחלה קשה, והברירה היחידה שנתרה להם היא לנסוע לארצות הברית, שם ישנו רופא המתמחה במחלה זו. אולם התברר כי הרופא לא יוכל לקבל שם אלא רק בעוד חודשים ארוכים, ומי יודע מה יהיה מצבה של הילדה עד אז.

האיש המשיך וסיפר לר' אריה שנודע לו כי אם הרב הראשי לארץ ישראל, מן הראי"ה קוק זצ"ל, יכתוב מכתב לרופא בו הוא ממליץ לקבל את הילדה בהקדם, ישנו סיכוי רב שהרופא יענה בחיוב לבקשתו. למרות שהאיש לא אמר זאת במפורש, היה ברור לר' אריה מדוע האיש ניגש אליו ולא ישירות לרב קוק. שכן האיש היה ידוע כאחד מרודפיו הגדולים של הרב. רבים מהכרוזים הנושאים השמצות

על הרב הודפסו והופצו על ידו ועוד מעשים רבים שלא יעשו. ר' אריה הרגיע את האיש ואמר לו כי הוא יפנה לרב וכי הוא בטוח כי הרב יענה בחיוב. עוד באותו יום הלך ר' אריה לבית רבינו. רבינו התמלא צער למשמע מחלתה של הילדה. הוא הסכים בשמחה רבה לכתוב את המכתב. הרב הוסיף ואמר לר' אריה כי ברור לו כי האיש חשש לפנות אליו ישירות, אולם אין שום קשר בין התנהגותו ובין הצורך והחובה לעזור ולסייע לו. כשיצא ר' אריה לוי פגש בכניסה לבית שניים מתלמידי הרב. בליבו התגנב חשש שמא ישכנעו את הרב לחזור בו מעזרתו לאותו אדם, לכן כששמע לאחר מספר רגעים כי קוראים לו, החליט להחיש את פעמיו ולהזדרז לביתו של האיש. אולם, במחשבה שנייה התחרט ואמר לעצמו כי אם הרב קורא לו אזי חייב הוא לחזור. כשראהו הרב, אמר לו כי היות והוצאות הנסיעה מרובות הן ביותר, חשב שכדאי לתת לאיש מכתב לחברת הספנות, שגם היא מתחשבת בהמלצות הרב, על מנת שיקלו מעליו את חשבון הנסיעה.

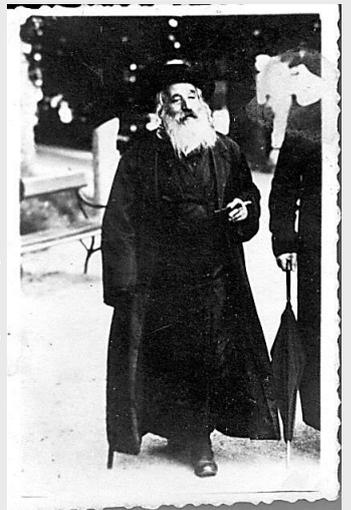
○ יפר הרב אוירבך זצ"ל על התרשמותו מגאונותו המופלאה של הרב קוק, סיפר רבי יהושע הרשקוביץ, יו"ר המועצה הדתית ברמת הגולן, ששמע מהרב אברהם דוב אוירבך אב"ד טבריה, שאביו, הרב שלמה זלמן אוירבך אמר על הרב קוק ש"ידע את הזוהר מילה במילה". עוד סיפר: "בשבת פרשת כי תבוא, האריך הרב בדרשת סעודה שלישית. במוצאי שבת לאחר ההבדלה בא אחד הלמדנים החריפים ב'טרוניה' אל הרב, מה החידוש בדרשתו, הלא כך דרש כבר לפני שנתיים, ובכלל דבריו הם דברי ה'ליקוטי תורה' (של האדמו"ר הזקן מחב"ד, שספרו היה מונח תדיר על שולחן מן הרב). הרב חזר על דברי ה'ליקוטי תורה' מילה במילה, אח"כ חזר על דרשתו מלפני שנתיים ועל דרשתו האחרונה, ושאל: "האם הדרשות הן אותו דבר?". עוד סיפר כי אביו, הרב אוירבך, אמר על הרב קוק ש"היה היחיד שידע ללמוד את חכמת הקבלה ואת חכמת ההגדה לעומקה של הלכה".

האדמו"ר הרב יצחק ישעיה הלברשטאם מצ'כוב הי"ד- נולד כבן זקונים לאביו בשנת ה'תרכ"ד (1864). נקרא על שם הגאון המפורסם ר' יצחק המבורגר, ועל שם הרה"ק ר' ישעיה מפשדבורז. לאחר לידתו סיפר אביו הק': "יגעתי להמשיך לו נשמה קדושה מאוד, חיפשתי בכל העולמות, חיפשתי וחיפשתי עד שמצאתי אותה". לקראת הכנסתו לבריתו של אברהם אבינו ע"ה ציווה לחדש את כל הריהוט בבית המדרש ולהביא סכין מילה חדשה (מה שלא נעשה בבריתות של בניו הקודמים). כשהיה כבן שנתיים נפטרה אימו ובשנת ה'תרל"ו (1876) כשהיה כבן 12 נפטר גם אביו.

לאחר חתונתו התגורר בבעלז שם אכל על שולחן חמיו (האדמו"ר רבי יהושע הוקח מבעלז). בשנת ה'תרמ"ג (1883) כשהיה כבן תשע-עשרה כיהן באדמו"רות ורבנות בעיירה צ'כוב שבגליציה, על שמה התפרסם. לאחר עשר שנים, בעקבות מתנגדים רבים, בשנת ה'תרנ"ג (1893) עבר לסטמר ולאחר מכן עבר לקרקוב והיה נערץ אצל כל בני העיר. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. בשנת ה'ת"ש (1940) עבר עם משפחתו למזרח גאליציה עם זרם הפליטים וקבע את מושבו בלמברג.

בתמוז ה'תש"א (1942) כבשו הגרמנים את למברג ורבינו נדד ממקום למקום עד שהגיע לגטו באכניא בו היה ריכוז גדול של רבנים ואדמו"רים פליטים וביניהם כ"ק מהר"א מבעלז ואחיו הגה"ק רבי מרדכי אב"ד בילגורייא. כשגברו משלוחי היהודים להריגה החביאו את הרבנים בתוך בונקר גדול. הנאצים ימ"ש גילו את המחבוא וטבחו את יושביו. עלה על קידוש ה' בבאכניא בעודו עטוף בטליתו בג' אלול ה'תש"ג (1943). חי כ-79 שנים.

סבא (מצד האב): ר' אריה לייבוש (רב העיר דוקלה). **סבא (מצד אימו):** ר' יחיאל צבי אונגר מטורנה. **אביו:** האדמו"ר ר' חיים מצאנז (ה'דברי חיים'). **אימו:** מרת רכיל דבורה. **נשותיו:** מרת פריידא (בת ר' יחיאל העשיל מקרילוביץ. נישא בשנת ה'תרל"ז- זיווג ראשון), מרת אסתר מרים (בת ר' יעקב צבי מפוריטוב מח"ס 'עטרה לראש צדיק'- זיווג שני), מרת הוינדא (בת ר' מנחם מנדל- זיווג שלישי). **ילדיו (זיווג ראשון):** מרת רכיל דבורה (נישאה לר' יצחק טברסקי מלויעב), האדמו"ר ר' חיים (כיהן כאדמו"ר מצ'כוב בניו יורק), מרת הענא (נישאה לר' מנחם מנדל הלברשטאם). **ילדיו (זיווג שני):** ר' יעקב צבי (רב בסוכא וראש ישיבות 'דברי חיים' בקרקוב ובקשאנב), ר' יחזקאל שרגא הי"ד מקרקוב. **מספריו:** **ירבינו הקדוש מצ'כוב-** תולדות חייו.

פ עם הגיע אל רבינו אבא, שהיה סיכוי רב שהרשויות יגייסו את בנו. מצבו היה חמור, אך הרבי הבטיח: "את בנך לא יגייסו". עוד לפני שחזר לביתו, פגש בשליח שסיפר לו כי **שלטונות הצבא לקחו את בנו**. האבא חזר אל הרבי בבכיות ואמר לו: "הן הרבי הבטיח!"... אמר לו הרבי: "אם אמרתי שהוא לא ילך לצבא - הוא לא ילך". **כשחזר האבא לביתו, ראה שם להפתעתו את בנו. התברר, שאותו שליח טעה והבחור שנלקח היה עם שם דומה לשם של בנו.**

ח חסיד אחד הגיע אל רבינו לבקש את ברכתו, שיפטרוהו מחובת השירות בצבא. עמד הרבי, **תפס אותו בגבו בחוזקה** ואמר לו: "אל דאגה, הם ישחררו אותך!". כשהתייצב לבדיקה אצל הרופא, קם הרופא ותפסו בגבו באותו מקום שרבינו תפס אותו, **ואמר לו, שאינו מוכשר לכלום ושלח אותו לביתו, ויהי לפלא.**

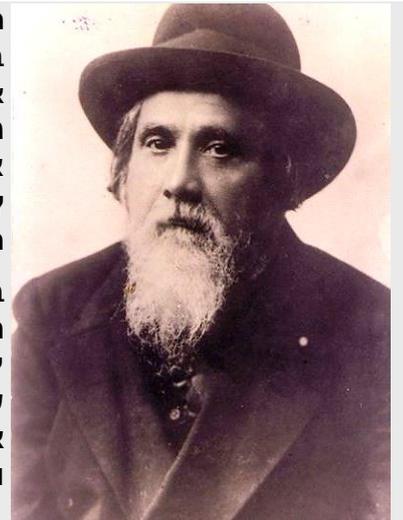
○ יפר ר' משה ברוינפלד המתגורר בניו-יורק, עסקן ציבורי נודע, שקצת לפני חיסולו של הגטו, הוא פנה אל רבינו ושאל אותו: "רבי, מה יהיה? הרי הרבי רואה שהגטו עומד לפני חיסול".... אמר לו הרבי: "אתה ואחייך ליבוש, תשארו בחיים. אכן, תעברו זמנים קשים, תתגלגלו ממחנה עבודה למשנהו, אך בסוף תעברו את זה בחיים". ואכן, הרבי, שכל ימיו הבטחותיו היו מתקיימות, פעל גם כאן, "ואני אחי ליבוש שרדנו את השואה בניסי ניסים".

○ יפרה נכדתו של רבינו, מרת פרייסר (בת הגה"צ רבי יעקב צבי הלברשטאם הי"ד אבד"ק סוכא, בן רבינו): "לסבא היו שני משמשים בקודש. אחד היה הרה"ח ר' טוביה ליכטיג הי"ד, והשני, הרה"ח ר' חיים ברוינפלד ז"ל הי"ד, אביו של הרה"ח ר' מיכאל בראון-ברוינפלד. ב-כ"א סיוון אירע האסון בבית משפחת ברוינפלד, במזריטש הרחוקה.

סבא ישב על יד השולחן בגטו באכניא, ופתאום התחיל להכות על השולחן שוב ושוב, ואמר: "אוי וי... חיים שלי הוא כבר לא כאן". זמן מה לאחר מכן, הופיע ר' מיכאל בראון-ברוינפלד, כילד, עם אחיו ואחיותיו, בלי האבא והאמא. התברר כי **ביום שהרבי קונן על יד ימינו ר' חיים, אכן נפטר זה לבית עולמו ממחלת הטיפוס**.

ר בינו התגורר תקופה קצרה בעיר סאטמאר. סיפר האדמו"ר מסטראפקאב צוק"ל, שכאשר היה שם אירע פעם שבעל האכסניה, שאירח את רבינו ר' זושא גרינפלד, חלם שה'דברי חיים' מצאנז זיע"א - אבי רבינו, **עומד עליו וצועק שיקום ויוציא את בנו מידי של גוי ערל**. בהתחלה לא שת ליבו לחלום, אך כאשר המחזה חזר ונשנה, הרגיש שה'דברי חיים' מנערו בידיו ומצווה עליו לקום ולהציל את בנו.

ר' זושא קם מיד, וכשיצא מהבית ראה דין ודברים בענייני ממון בין רבינו לבין הגוי בעל העגלה שהוביל אותו. במהלך הוויכוח הרים הגוי גרזן על ראשו של רבינו ורצה להנחיתו עליו, ולא הירפה, עד שבעל האכסניה שילם לו את מלוא הסכום שדרש. כשסיפר בעל האכסניה לצדיק שאביו הקדוש נראה אליו בחלום וציווה עליו להציל אותו, צעק רבינו בהתרגשות: "אוי לי, הרי הטרחתי את אבי הקדוש לבוא מן העולם העליון...". **מיד לקח ספר תהילים בידיו, ועד אור הבוקר שפך את ליבו בפרקי התהלים בהתעוררות ובכי רב (כל הכתוב לחיים).**

הרב מאיר שמחה הכהן מדוינסק זצ"ל - נולד בשנת ה'תרי" (1850) בעיר בלטירמנץ באזור וילנה בליטא לאחר ברכת הגאון ר' מאיר מטיקטין (הרב התארח בבית אביו שסיפק את כל מחסורו ובגין זאת בירך את אביו בן שיאיר את עיני ישראל בתורה ולכן נקרא מאיר). כבר מצעירותו התפרסם כגאון ובעל זיכרון נדיר. אחר חתונתו ישב בביאליסטוק אצל חמיו. אשתו פרנסה אותו במסחר והוא ישב ועסק בתורה. לימים העיד גיסו, הגאון ר' שמואל ליפשיץ, כי רבינו למד 18 שעות ביממה וכי לילות שלמים למד בעמידה בעזרת הנשים של בית המדרש 'גמילות חסדים' ותלמודו בידו.

בשנת ה'תרמ"ח (1888) נתמנה לרב בדוינסק לאחר פטירת רב העיר הגאון ר' ראובן הלוי לוין (בעל 'ראש לאובני'). כארבעים שנה שימש בתפקיד זה. חי בדוחק ולא רצה ליהנות מאחרים. פעם החליטו ראשי הקהילה להוסיף על משכורתו, והוא התנגד באומרו שבמשכורתו הקבועה יש לו די מחסורו, וסירב לקבל שום הוספה. באחד מימי 'מהפכת אוקטובר' הובל לכלא ומיד נאספו אלפי חתימות של יהודים וגויים אשר ערבו על יושרו ואיימו כי מאסרו יגרום לתסיסה ובאותו יום שוחרר.

גאון בנגלה ובנסתר. נודע בבקיאותו הרבה בספרי התלמוד ונשאי כליהם, ראשונים עד ה'נודע ביהודה', ספר הזוהר, ספר היצירה ועוד. נח לבריות. קירב רחוקים. שקידתו הייתה עצומה, בלילות החורף הארוכים למד כל הלילה בעמידה על רגליו ועסק בתורה במשך 18 שעות ביממה. לא הסכים לקבל תרומות או מתנות ולאילו שלחצו להעניק לו 'פדיון נפש' הורה לחלק את הכסף בשמו לצדקה. **בעל רוח-הקודש**. בשנת ה'תרפ"ו לאחר פטירת אשתו, רבינו התכופף כלפי ארונה ואמר: "חיה חיה, אל תדאגי, עוד בשנה זו אבוא אליך". ואמנם באותה שנה התבקש לבית-עולמו. נפטר בליל שבת, ד' אלול ה'תרפ"ו (1926). חי כ-76 שנים.

אביו: ר' שמשון קלונימוס קלמן הכהן (למדן גדול ומרביץ תורה, בעל צדקה ומכניס אורחים). **סבא (מצד האב)**: הגאון המפורסם ר' חנניה כהן **אמן**: מרת אסתר. **אשתו**: מרת חיה (בת ר' צבי פלטיאל מקובסקי זצ"ל מביאליסטוק - נישא עימה בהיותו כבן 16 שנים). **מרבתי**: ר' משה דנישבסקי. **חברותא**: ר' יוסף זונדל הוטנר, ר' יום טוב ליפמן הלפרין, ר' יצחק ליב גרוסברג (מחבר "שי למורא" על מסכת בכורות). **מתלמידי**: ר' שפטיה (שעפטיל) הלוי סגל, ר' לוי פאלאצק, ר' חיים זאב חאראש. **חתנו**: ר' אברהם לופטביר (בעל 'זרע אברהם'. זמן קצר אחרי הנישואים חלתה הבת במחלה חשוכת מרפא ונפטרה, אף חתנו נפטר בדמי ימיו). **מספריו**: **יאור שמחה** - על הרמב"ם **ימשך חכמה** - חידושים על התורה, תלמוד בבלי וירושלמי (משך ר"ת מאיר שמחה כהן) **יקונטרס זיקה** - עניין הזיקה ביבום.

שני בחורים מהעיר דווינסק, הגיעו לרבינו, כששתי בעיות מציקות להם: השניים היו אמורים להתייצב בזמן הקרוב לגיוס בעיירה "עזרינע" הסמוכה לדווינסק, וביקשו להשתחרר מהשירות. כמו כן היה בדעתם להגר לארה"ב, ובאו לשאול בעצתו. לאחר שסיפרו את מבוקשם, ענה להם בתחילת דבריו, על שאלתם השנייה: **"עתידיה תורה שתתאסן גם בעולם החדש"**. ובאשר להתייצבותם לצבא, ייעץ להם כך: אחד מהבחורים היה בעל קומה רגילה, ואילו השני היה גבה קומה. **לבעל המידה הבינונית הציע לשחד את המודד בחמישה רובלים**. ולשני אמר, **שאין לו מה לדאוג, כי גם הוא כבר ישוחרר בחינם**. השניים עזבו את ביתו של רבי מאיר שמחה כשהם שמחים ומעודדים. יום קודם להתייצבותם, נסעו הבחורים ל"עזרינע", ושכרו שם בית ללון. באמצע הלילה נשמעו נקישות על דלת אותו הבית. כשנפתחה הדלת, הופיעו בפתח, שני נכרים, שבקשו אף הם מקום ללון. בראותם את שני הבחורים היהודים, פתחו האורחים בשיחה עמהם, וביקשו לדעת, מה מעשיהם במקום. סיפרו להם השניים, כי למחר הם עומדים להתייצב למבחני הצבא. אמרו להם שני האורחים: 'אנחנו חברי הוועדה הבוחנת, ואחד מאתנו הוא 'המודד'. הצעירים ראו בזה השגחה פרטית, ואמונתם התחזקה שעצתו וברכתו של רבינו, אכן תתקיים בהם. למחרת, עם בוקר, טרם צאתם מהמלון, נתן הבחור בעל הקומה הבינונית חמישה רובלים לידי ה"מודד". כשהגיעו השניים ללשכת הגיוס, העמיד ה"מודד" את הבחור תחת מוט המדידה, וקרא: **"הוא אינו במידה, קומתו למטה מהנורמה!"** והבחור שוחרר. אחר כך העמיד ה"מודד", את הצעיר השני למדידה, וקבע, כי **קומתו גבוהה מהמקובל בצבא... וגם הוא שוחרר**.

מימי ילדותו כבר התפרסם לעילוי מופלא ושקדן עצום. הגאון רבי יוסף חרף, שהיה רב העיר בלטירמנץ, סיפר שכאשר רבי מאיר שמחה היה נער צעיר עלה פעם לאחר ערבית לאצטבא של בית הכנסת, לעיין באיזה ספר, שהיה למעלה, ועמד רגל אחת על הסולם והשני על האצטבא, ועמד וקרא בספר, הציבור לא הבחין בו שהוא שקוע בפנית היכל בית-הכנסת, ולאחר שלמדו את השיעורים הקבועים, קרוב לחצות הלילה, סגרו את בית-הכנסת.

כשחזרו באשמורת הבוקר לומר תהילים ואח"כ למדו עוד 'חברת ש"ס' דף גמרא ו"חברה משניות' את פרק המשנה, ואח"כ התפללו, והאור החל בוקע, אז הבחינו בדמותו על האצטבא, ובהלו וקראו לו בקול: 'מאיר שמחה' לה רד!" הוא לתומו חשב, שהשמש רוצה עכשיו לנעול את בית-הכנסת לאחר השיעורים, בראשית הלילה, וענה בקול: 'אני תיכף יורד, תמתין רגע ואל תסגור!' כלומר: הוא למד כל הלילה בהתעמקות והתבוננות כזאת, שלא הרגיש כלל שעבר כל הלילה!

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל: נולד בעיר מוגאדור שבמרוקו, ביום הושענא רבא. צדיק קדוש והטהור. עובד את השי"ת ומתחסד עם קונו. מלומד בניסים ונפלאות, מזכה הרבים. כבר בהיותו נער צעיר לימים ניכרה בו אחת המידות האציליות ביותר – מידת הענווה. התפרסם במיוחד בזכות עבודת ה' התמימה שלו, ובעובדה המפליאה, כי **בטרם מלאו לו 20 שנים, קיבל על עצמו הסתגרות בחדר אחד למשך ארבעים שנה!** במצוות אביו (כאשר עזב אביו הקדוש את העיר מוגאדור לקזבלנקה- ציווהו לפרוש מענייני העולם הזה).

במהלך עשרות השנים הללו, הוא עסק בתורה בהתמדה בלתי נתפסת בשכל האנושי, שם בין ארבע כתלי החדר הקט הוא התעלה במעלות הקדושה והטהרה ללא קשר עם העולם החיצון, ללא כניעה לצרכי הגוף והחומר הגשמי, כל מאווייו ורצונותיו היו אך ורק קודש לעבודת ה' יתברך. כתוצאה מהתעניות הרבות והסיגופים הרבים, הייתה בריאותו רופפת, והוא סבל הרבה מכאובים וייסורים, אך כל זאת הוא קיבל בשמחה, והיה אומר, שייסורים אלו יהיו לרפואת וישועת עם ישראל.

הוא מאוד דאג וכאב את כאבו של הזולת, ביתו היה פתוח לרווחה לכל מר נפש, אשר בא להשיח את צרותיו, והוא היה מאזין להם במאור פנים ומברכם. **רבים נושעו מברכותיו.** בביתו הצנוע קיבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא מנע מאף אחד להיכנס לביתו, הן איש והן אשה. ארבע שנים לפני פטירתו של הצדיק, **הפקיד אצל מר אמיל דבדה מאשדוד מכתב חתום וסגור.** לאחר פטירתו של הצדיק, כאשר פתחו את המכתב נמצא כתוב בו: **"ונראה לי עת פקידה ביום ה' באלול תשמ"ה"**. (וכשם שחזה כך היה, הרב נפטר בתאריך שנקב בו). במכתב זה גם ציווה לקבור אותו באשדוד, ונתן הוראות מדויקות מה לעשות.

אביו: הגה"צ ר' חיים הקטן. **ילדיו:** ר' דוד חנניה, ר' חיים, ר' אברהם, ר' דניאל, ר' יעקב. **אשתו:** הרבנית מזל.

הדבר היה בימי חול המועד, כאשר ידיעה נוראה התפרסמה בתפוצות ישראל. **אדם עשיר עמד להקציב סכום גדול של כסף למחבלים לכל הורג נפש מישראל, בתוספת פרס גדול.** מששמע על כך הצדיק רבי משה אהרן זיע"א, חרה לו מאד מהידיעה הנפשעת, כי דם יהודי יהיה הפקר בידי שכירי חרב. כל אותם הימים היה שרוי בביתו בתענית. באותם ימים היה הרב יושב, כשכל כולו מכווץ ורועד, שקוע עמוק במחשבותיו ומזיע מאד. לפתע התעורר הרב ממצבו זה, קפץ ממקומו ואמר: **'הא רצון שיאבדו כל אויביך ה'.**

לאחר מספר שעות פורסם בכל העולם, כי אותו אדם מת בתאונת דרכים. או אז הובנו הדברים לאשורם, והכל ידעו, כי רבי משה אהרן זיע"א פעל גדולות ונצורות להציל את עם ישראל מהרבה גזירות רעות. אלא שאותו מעשה נשכח לאחר מכן, כיוון שזו הייתה דרכו של הצדיק רבי משה אהרן.

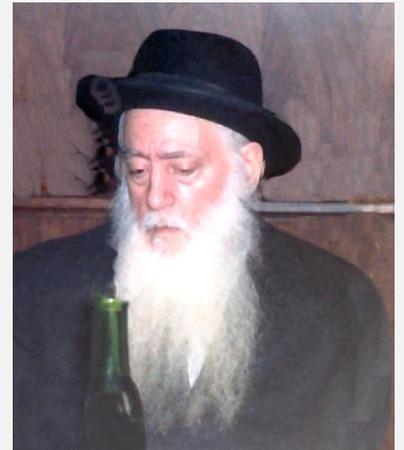
תמיד הוא התפלל לקדוש ברוך הוא, שכל אותם מעשי ניסים אשר נעשים בישראל בסיבתו - יישכחו ולא יעשו רושם באנשים, ואמנם המעשה נשכח, אך ידוע ומפורסם הדבר, כי כל זאת היתה מאת הצדיק להגן על כל עם ישראל.

שעת צהריים, בביתו של רבנו זצוק"ל שיגרה של יום רגיל, הרבנית נכנסת אל חדרו של רבינו ואומרת לו: **"סלח לי, בעלי היקר, כי מפריעה אני לך בענייני חולין. אולם כבר ידוע, שאם אין קמח אין תורה. זקוקה אני לשמן וסוכר עבור ארוחת הצהריים, שזמנה משמש ובא, אודה לך, אם תוכל לדאוג לכך, שהמוצרים יגיעו אלי בדקות הקרובות"** - "בשמחה רבה", ענה לה הרב והוסיף, "בעזרת ה' תוך זמן קצר יגיעו המצרכים אל ביתנו".

הרבנית הודתה לבעלה, ויצאה מן החדר. רבנו נפנה אל אחד ממקורביו, שבא מעיר אחרת, וישב באותה שעה לפניו וביקש ממנו: **"קח בבקשה את האופניים, וגש אל מרכז ב' לחנות המכולת של ידידנו ר' שלמה וייצמן (ז"ל).** בהגיעך אליו, בקש ממנו, כי יואיל לתת בעבור הרבנית שמן וסוכר, והבא אותם אל הבית". האיש, ששמח לגרום ולו טובה קטנה לרב, התארגן חיש לדרך, לפני שיצא לדרך פנה אל הרב ושאל: **"וכיצד אדע מיהו ר' שלמה וייצמן? ואיך אמצא את מרכז ב'? והלא אינני תושב העיר ומתמצא במשעוליה?"** - רבנו זצוק"ל השיבו, "קח את האופניים וסע לדרךך להיכן שישאו אותך רגליך. באותו רגע שתראה, כי ארע תקר באחד מגלגלי האופניים דע לך, כי זהו מקום חנותו של ידידנו ר' שלמה וייצמן".

האיש שהיה חדור באמונת חכמים, מיהר אל האופניים והחל לדווש את דרכו. לאחר כמה דקות של נסיעה אל הלא נודע, **בוט! פנצ'ר אירע בגלגל האופניים.** האיש עצר, ועל המדרכה לידו הוא רואה חנות מכולת, שבפתחה עומד אדם. **"האתה זה ר' שלמה וייצמן?"** שאלו האיש. "אכן כן". ענה לו ר' שלמה וייצמן ושאלו, "מה הביאך אליי?", האיש שח לו את כל סיפור המעשה ואת דבר השליחות, שהטיל עליו הרב. ר' שלמה וייצמן מיהר חיש לסייע לאדם, לתקן את התקר בגלגל, ואף הוסיף לו את המצרכים, אשר ביקש רבינו להביא אל הבית. לאחר כל זאת עשה האיש את דרכו חזרה אל בית הרב, **כאשר כלו חרדת קודש מפניו של הרב הקדוש, אשר משדד למענו את מערכות הטבע בהבל פיו.**

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל: נולד בעיר מוגאדור שבמרוקו, ביום הושענא רבא. צדיק קדוש והטהור. עובד את השי"ת ומתחסד עם קונו. מלומד בניסים ונפלאות, מזכה הרבים. כבר בהיותו נער צעיר לימים ניכרה בו אחת המידות האציליות ביותר – מידת הענווה. התפרסם במיוחד בזכות עבודת ה' התמימה שלו, ובעובדה המפליאה, כי **בטרם מלאו לו 20 שנים, קיבל על עצמו הסתגרות בחדר אחד למשך ארבעים שנה!** במצוות אביו (כאשר עזב אביו הקדוש את העיר מוגאדור לקזבלנקה- ציווהו לפרוש מענייני העולם הזה).

במהלך עשרות השנים הללו, הוא עסק בתורה בהתמדה בלתי נתפסת בשכל האנושי, שם בין ארבע כתלי החדר הקט הוא התעלה במעלות הקדושה והטהרה ללא קשר עם העולם החיצון, ללא כניעה לצרכי הגוף והחומר הגשמי, כל מאווייו ורצונותיו היו אך ורק קודש לעבודת ה' יתברך. כתוצאה מהתעניות הרבות והסיגופים הרבים, הייתה בריאותו רופפת, והוא סבל הרבה מכאובים וייסורים, אך כל זאת הוא קיבל בשמחה, והיה אומר, שייסורים אלו יהיו לרפואת וישועת עם ישראל.

הוא מאוד דאג וכאב את כאבו של הזולת, ביתו היה פתוח לרווחה לכל מר נפש, אשר בא להשיח את צרותיו, והוא היה מאזין להם במאור פנים ומברכם. **רבים נושעו מברכותיו.** בביתו הצנוע קיבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא מנע מאף אחד להיכנס לביתו, הן איש והן אשה. ארבע שנים לפני פטירתו של הצדיק, **הפקיד אצל מר אמיל דבדה מאשדוד מכתב חתום וסגור.** לאחר פטירתו של הצדיק, כאשר פתחו את המכתב נמצא כתוב בו: **"ונראה לי עת פקידה ביום ה' באלול תשמ"ה"**. (וכשם שחזה כך היה, הרב נפטר בתאריך שנקב בו). במכתב זה גם ציווה לקבור אותו באשדוד, ונתן הוראות מדויקות מה לעשות.

אביו: הגה"צ ר' חיים הקטן. **ילדיו:** ר' דוד חנניה, ר' חיים, ר' אברהם, ר' דניאל, ר' יעקב. **אשתו:** הרבנית מזל.

בוקר יום הכיפורים ה'תשל"ד. עם ישראל עדיין לא יודע, כי בעוד שעות אחדות עומדת לפרוץ מלחמה נוראה בין ישראל לצבאות ערב, אשר תגבה מחיר כבד של הרוגים ופצועים. רבינו פוסע יחד עם בנו הרב חיים שליט"א, לבית הכנסת באשדוד. בדרכו אל בית מקדש מעט שואל לפתע הצדיק את בנו: **"האם יש מקלט בסביבה?"** הרב חיים, תמה מעצם השאלה, משיב: "כן, יש".

אבל בד בבד עם זאת שואל הבן את אביו הצדיק: **"מדוע אתה מתעניין כעת לדעת אם יש כאן מקלט?"** - "דע לך בני" - משיב לו האב - **"כי היום תופר קדושתו של יום הכיפורים. קול אזעקה יישמע בעיר ובכל הארץ, ואנשים יחרדו וירצו למקלטים. משום כן התעניינתי במיקום המקלט"**.

הרב אף הוסיף: **"המלחמה אמנם תהיה קשה, אבל בזכות היום הקדוש, ובזכות צערם ותפילתם של המוני בית ישראל, יושעי ה' אלוקים את עמו ישראל, שיתגבר על אויביו וינצח אותם"**. שעות אחדות לאחר מכן, בשעה 13.50 בצהריים, פילחה האזעקה את הדממה, והמוני בית ישראל נחפזו אל המקלטים – החלה מלחמת יום הכיפורים.

היה זה בעיצומו של חג השבועות בשנת תשמ"א. כמנהג הנהוג בכל חג שבועות, עמדו המתפללים בבית הכנסת של רבי משה אהרן זיע"א ליד ארון הקודש, וקראו את ה"כתובה" - בין ישראל לאבינו שבשמים. לפתע, קטע שאון של מטוסי קרב של חיל האוויר הישראלי את אוירת החג וניגון המתפללים. המטוסים חגו מעל אשדוד והתרחקו דרומה.

הרים הרב את ידיו השמימה, וקרא בהתלהבות: **"צאתכם לשלום ובואכם לשלום, ולא תבוא שום תקלה על ידיכם כלפי אדם וכלפי שמים. למרות שהייתם יכולים לבצע את משימתכם גם ביום חול, ולא לדווקא בחג מתן תורה, הנכם מקיימים כעת את המצווה: 'כל המציל נפש אחת מישראל, כאילו קיים עולם מלא'.** מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם".

הקהל התפלא, ולא הבין אל מה ירמזו דברי הרב, ומה הוא רעש המטוסים. ואולם, במוצאי החג התבררו הדברים לאשורם. היה זה לאחר שפורסם בישראל, כי מטוסי חיל האוויר הישראלי הפציצו בהצלחה בסייעתא דשמיא את הכור הגרעיני בעיראק, ושוב בשלום לבסיסם, מהפעולה הנועזת והמסוכנת.

עשר שנים לאחר מכן, נודעו גם דבריו האחרונים של הרב, שאמר: **"מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם"**. היה זה בשנת תשנ"א, בחודש שבט, אז פרצה מלחמת המפרץ, והרוזן העיראקי הפציץ את ישראל בטילי סקאד. בשעה זו זכתה אותה פעולה של שבועות תשמ"א להערכה מחדש.

הכל הכירו בחשיבותה, גם אלו שבשעתו מתחו עליה ביקורת. שכן, לולא זאת מי יודע מה היה עלול לעשות אותו רודן לישראל, באם הכור היה עומד על תילו. ואכן בפעולתם הצילו מטוסי חיל האוויר נפשות רבות מישראל. וכמובן הכל בזכות היום הקדוש שהוא יום זמן מתן תורתנו הקדושה, ובזכות תפילותיהם של כל הצדיקים.

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל: נולד בעיר מוגאדור שבמרוקו, ביום הושענא רבא. צדיק קדוש והטהור. עובד את השי"ת ומתחסד עם קונו. מלומד בניסים ונפלאות, מזכה הרבים. כבר בהיותו נער צעיר לימים ניכרה בו אחת המידות האציליות ביותר – מידת הענווה. התפרסם במיוחד בזכות עבודת ה' התמימה שלו, ובעובדה המפליאה, כי **בטרם מלאו לו 20 שנים, קיבל על עצמו הסתגרות בחדר אחד למשך ארבעים שנה!** במצוות אביו (כאשר עזב אביו הקדוש את מוגאדור לקזבלנקה- ציווהו לפרוש מעיני העולם הזה).

במהלך עשרות השנים הללו, הוא עסק בתורה בהתמדה בלתי נתפסת בשכל האנושי, שם בין ארבע כתלי החדר הקט הוא התעלה במעלות הקדושה והטהרה ללא קשר עם העולם החיצון, ללא כניעה לצרכי הגוף והחומר הגשמי, כל מאווייו ורצונותיו היו אך ורק קודש לעבודת ה' יתברך. כתוצאה מהתעניות הרבות והסיגופים הרבים, הייתה בריאותו רופפת, והוא סבל הרבה מכאובים וייסורים, אך כל זאת הוא קיבל בשמחה, והיה אומר, שייסורים אלו יהיו לרפואת וישועת עם ישראל.

הוא מאוד דאג וכאב את כאבו של הזולת, ביתו היה פתוח לרווחה לכל מר נפש, אשר בא להשיח את צרותיו, והוא היה מאזין להם במאור פנים ומברכם. **רבים נושעו מברכותיו.** בביתו הצנוע קיבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא מנע מאף אחד להיכנס לביתו, הן איש והן אשה. ארבע שנים לפני פטירתו של הצדיק, **הפקיד אצל מר אמיל דבדה מאשדוד מכתב חתום וסגור.** לאחר פטירתו של הצדיק, כאשר פתחו את המכתב נמצא כתוב בו: **"ונראה לי עת פקידה ביום ה' באלול תשמ"ה"**. (וכשם שחזה כך היה, הרב נפטר בתאריך **שנקב בו**). במכתב זה גם ציווה לקבור אותו באשדוד, ונתן הוראות מדויקות מה לעשות.

אביו: הגה"צ ר' חיים הקטן. **ילדיו:** ר' דוד חנניה, ר' חיים, ר' אברהם, ר' דניאל, ר' יעקב. **אשתו:** הרבנית מזל.

כאשר הרב היה בלוס-אנג'לס, התארח הרב אצל משפחת אפללו. ראש המשפחה, שהכיר את רבינו עוד ממרוקו, חרד לכבודו ואירחו כיד המלך, כמתבקש. במשך ימים היה ספון רבנו בבית, כאשר יצא רק למספר ביקורים ולבית הכנסת. בני המשפחה נהגו להיכנס לעיתים מזומנות כדי לשאלו בענייני השעה או בשביל לזכות בראיית זיו אורו.

באחד הלילות, הפנה רבינו בקשה חריגה לבני המשפחה. "אבקש מכם", אמר, **"לבל יכנס איש הלילה לחדר השינה שלי"**. בני המשפחה נענו כמובן בחיוב למרות הפליאה העצומה, שהייתה להם. באמצע הלילה, אחד הילדים הקטנים מבני הבית עבר ליד חדרו של רבנו, לפתע רואה הוא, כי מהדלת יוצא שביב של אור חזק ובוהק, כמהופנט התקרב הוא יותר ויותר אל פתח הדלת.

שביב האור שראה, השכיח מהילד את אזהרתו החמורה של הרב לבני הבית **והוא התפתה לפתוח את הדלת ולהיכנס אליה.** הילד פתח את הדלת, ולפתע שוד ושבר! **האור החזק שבקע כמכת סנוורים הכה בעיניו של הילד והוא איבד את ראייתו.** כסומא באפילה גישש את הדרך לחדרם של הוריו, שפרצו בבכי. אולם, לנוכח האזהרה החמורה, שהשמיע להם הרב פחדו להיכנס אל חדרו, וכך העבירו הם את הזמן עד עלות הבוקר.

מיד כשהפציע השחר, ניגש הרב שכל רז לא אניס ליה, אל חדרו של הילד ואמר לו: **"מדוע נכנסת אל חדרי הלילה, ואנוכי ציוותי אותך שלא להיכנס אל החדר? עתה דע לך, כי רק בגלל הכרת הטוב, אשר אני רוחש להוריך, שאירחו אותי ואת הרבנית בצל קורתם, אחרוג ממנהגי ואעתיר בעדך עד שתבריא"**. הרב נכנס לחדרו וסגר הדלת בעדו, בתוך החדר פעל מה שפעל - ומקץ זמן קצר הידפקו בני הבית על דלתו תוך שהם קוראים, **"הילד רואה!!! הילד רואה!!!"**.

רבים הנושעים בזכות הצדיק גם לאחר פטירתו, ועל כך יעיד הסיפור המופלא הבא: "מה אירע?", חשב לעצמו ר' יעקב כשצלצל הטלפון. על הקו היה הרווי סמדג'ה מצרפת. הוא סיפר: "בני דן, חלה באופן פתאומי. איננו יודעים, מה יש לו. לפני מספר ימים רגלו החלה לכאוב בצורה חזקה. הלכנו לכל הרופאים המומחים בתחום, ואף אחד מהם לא הצליח למצוא מזור למחלתו. לא זו בלבד, אלא שגם לעלות על שורש הבעיה עד עכשיו לא השכילו. רק עכשיו אמר לנו, אחד הפרופסורים הגדולים בצרפת, שהילד ביקר במרפאתו, כי הוא **חושש, ששורש מחלתו הוא במוח"**. הרב הרגיע אותו ואמר, כי ישים את מבטחו בהקב"ה והוסיף: **"בעזרת ה' אעתיר בתפילה מידי יום"**.

לבני המשפחה היתה בקשה נוספת: "כבוד הרב, עשה עימנו חסד, **וילך כבודו להרעיש עולמות במקום מנוחתו של אביך הגדול, אולי בזכותו יחוס הקב"ה ויציל את רגלו של הילד לחיים טובים ולשלום"**. "אלך לשם" הבטיח להם הרב. ואכן מיד עם הגיעו ארצה, פנה רבי יעקב אל קברו של רבינו עם בקבוק שמן קטן. את בקבוק השמן הניח הרב על הציון למשך יממה - ובד בבד המתיק תפילה לרפואת הילד. כשסיים הרב יצא והותיר את בקבוק השמן באוהל הצדיק. למחרת, שב הרב אל ציון רבנו, לקח את בקבוק השמן ונסע ללא דיחוי לצרפת. מייד בהגיעו לפריס פנה לבית המשפחה, ובהגיעו לשם, נכנס לבית וראה את הילד דן, כשהוא צולע וצועק. מייד ציווה הרב על אימו של הילד למרוח את השמן על רגלו. **השמן נמשח על רגלו, ובאותה שנייה ממש הפסיק הילד לצלוע ואמר, "הרגל לא כואבת לי"**. ההורים ההמומים מנס גלוי, שאירע לבנם היקר, שבו אל הפרופסור הגדול, שבדק את הילד ואמר, **"אינני יודע מה עשיתם, אבל לילד אין כלום!"**.

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל: נולד בעיר מוגאדור שבמרוקו, ביום הושענא רבא. צדיק קדוש והטהור. עובד את השי"ת ומתחסד עם קונו. מלומד בניסים ונפלאות, מזכה הרבים. כבר בהיותו נער צעיר לימים ניכרה בו אחת המידות האציליות ביותר – מידת הענווה. התפרסם במיוחד בזכות עבודת ה' התמימה שלו, ובעובדה המפליאה, כי **בטרם מלאו לו 20 שנים, קיבל על עצמו הסתגרות בחדר אחד למשך ארבעים שנה!** במצוות אביו (כאשר עזב אביו הקדוש את מוגאדור לקזבלנקה- ציווהו לפרוש מעיני העולם הזה).

במהלך עשרות השנים הללו, הוא עסק בתורה בהתמדה בלתי נתפסת בשכל האנושי, שם בין ארבע כתלי החדר הקט הוא התעלה במעלות הקדושה והטהרה ללא קשר עם העולם החיצון, ללא כניעה לצרכי הגוף והחומר הגשמי, כל מאוייו ורצונותיו היו אך ורק קודש לעבודת ה' יתברך. כתוצאה מהתעניות הרבות והסיגופים הרבים, הייתה בריאותו רופפת, והוא סבל הרבה מכאובים וייסורים, אך כל זאת הוא קיבל בשמחה, והיה אומר, שייסורים אלו יהיו לרפואת וישועת עם ישראל.

הוא מאוד דאג וכאב את כאבו של הזולת, ביתו היה פתוח לרווחה לכל מר נפש, אשר בא להשיח את צרותיו, והוא היה מאזין להם במאור פנים ומברכם. **רבים נושעו מברכותיו.** בביתו הצנוע קיבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא מנע מאף אחד להיכנס לביתו, הן איש והן אשה. ארבע שנים לפני פטירתו של הצדיק, **הפקיד אצל מר אמיל דבדה מאשדוד מכתב תחום וסגור.** לאחר פטירתו של הצדיק, כאשר פתחו את המכתב נמצא כתוב בו: **"ונראה לי עת פקידה ביום ה' באלול תשמ"ה".** (וכשם שחזה כך היה, הרב נפטר בתאריך שנקב בו). במכתב זה גם ציווה לקבור אותו באשדוד, ונתן הוראות מדויקות מה לעשות.

אביו: הגה"צ ר' חיים הקטן. **ילדינו:** ר' דוד חנניה, ר' חיים, ר' אברהם, ר' דניאל, ר' יעקב. **אשתו:** הרבנית מזל.

שעת צהריים, לפתע נכנס אל בית המדרש שהוקם לזכרו של ר' משה אהרן זצוק"ל אדם אשר במבט ראשון נראה היה, כי אין לו קשר למקום, שמו הוא חיים כהן ומתגורר באזור המרכז. מסתבר, כי האיש היה צריך לעבור ניתוח מסוכן בִּבְבֵד. יומיים לפי מועד קיומו של הניתוח, החליט האיש לעלות על ציונו של אביו בבית-הקברות באזור המרכז, כדי להעתיר בתפילה להצלחת הניתוח.

מכיוון והאיש היה כהן, הוא לא יכול היה להיכנס לבית העלמין. הוא החליט להתפלל בכניסה אל בית העלמין. בידיו, החזיק בנר תוך שהוא מקווה, כי מאן דהוא יזדמן לפניו ויואיל להדליק עבורו את הנר בקבר אביו. הזמן עבר, ואיש לא נקרה בדרכו של האיש, שכבר כמעט ואמר נואש. לפתע, הוא ראה אדם זקן, שלא היה מוכר לו כלל, הזקן היה לבוש בגלבייה לבנה, הוא ניגש אליו ואמר לו: "מה אתה עושה כאן? מה אתה צריך?". "אני צריך, שמישהו ידליק עבורי נר בקברו של אבי" ענה האיש.

"תביא את הנר, ואדליק אותו בעבורך. שמי הוא משה פינטו, ואני הבן של ר' חיים פינטו. תלך לעשות את הניתוח, ותקום ממנו בריא ושלם". האיש לא הכיר כלל את רבני משפחת פינטו, הודה לזקן בנימוס ועזב את המקום. בסופו של אותו היום, הגיע האיש לביתו, ואישתו התעניינה באירועי היום כפי שעברו עליו. לתומו סיפר לה, על מה שעבר ועל זקן בשם 'משה פינטו' שנאות להדליק עבורו את הנר בבית העלמין. אמרה לו האישה "איך יודע מי זה רבי משה פינטו? הלוא הוא בנו של רבי חיים פינטו זצוק"ל. שמך הוא חיים, ואתה נקראת על שמו של רבי חיים פינטו זצוק"ל, אין זאת, אלא שרבי חיים פינטו שלח את בנו מעולם האמת עד אליך על מנת לברך אותך".

הלך האיש לבית הרפואה והרופאים ביצעו בו את הניתוח. הניתוח עבר בשלום כפי הבטחתו של רבינו. מיד לאחר שהחלים מהניתוח אמרו לו הרופאים: "הניתוח עבר עליך בהצלחה, ואתה חופשי ללכת". האיש נסע מיד לאשדוד לאוהל של ר' אהרון. כשראה האיש את תמונת רבינו הנמצאת באוהל, קפץ ואמר: **"זה הזקן אשר ראו עיני".** לאחר שסיים לשפוך תפילה נרגשת בציונו של רבינו, מיהר אל ה'כולל' אשר שוכן בישיבה הקדושה ממזל לבית העלמין, ושח את סיפור המעשה לאברכים ששהו במקום והם שהעבירו את סיפור המעשה.

היה זה ביום רביעי. ר' יעקב נמצא בציונו של רבינו הקדוש, קורא פרקי תהלים. בעיצומם של קריאת המזמורים מתקבלת שיחת חוץ. על הקו היה ג'ו- אקים לוי, "אני מתקשר משוויץ", אמר, "אבי עובד כמנהל בנק. בבוקר עם פתיחת יום העסקים בבנקים הגיע אבי לעבודה כמידי יום, אולם הוא חש ברע. הוא ביקש מהמזכירה שתלך להביא עבורו משכך כאבים. המזכירה שבה כעבור מספר דקות כשהכדור לצד כוס מים בידה. לתדהמתה היה אבי שרוע בעילפון מוחלט על רצפת המשרד. היא מיהרה לחייג לשירותי החירום הרפואיים, שפינו את אבי באופן מיידי. בבית-הרפואה התברר כי אבי עבר אירוע מוחי. הרופאים טוענים, כי אין סיכוי שישרוד את האירוע הקשה".

רבי יעקב אמר לבן המודאג כי בתפילתו על ציון ר' משה אהרון פינטו הוא בטוח כי **נס גדול יתרחש,** ואביו זצ"ל לא יתן שאנשי שלומו יינזקו. "עד סוף השבוע אביך יתעורר". ביטא בנו של רבינו את ההרגשה הפנימית שלו. הבן סבר וקיבל, ונפנה אף הוא להעתיר בתפילה לבורא עולם, שבזכות הצדיק המקובל ר' משה אהרן פינטו זצוק"ל יחוס וירחם על אביו. הגיע יום שישי, ומאומה לא השתנה. עדיין היה שקוע האב בתרדמת חזקה. ההבטחה והתפילה נראתה רחוקה מלהתממש. אולם, **בדיוק בשעה 16:00 זמן קצר לפני כניסת השבת,** פקח האב את עיניו בפעם הראשונה מאז האירוע המוחי, שתקף אותו. אט אט התאושש מצבו והוא שב לאיתנו. לבני המשפחה לא נותר אלא להתפלל תפילה נוספת על ציונו של רבינו זצוק"ל כשהפעם הם מתפללים תפילת הודיה מעומקי הלב לבורא עולם.

האדמו"ר הרב דוד צבי שלמה בידרמן מלעלוב זצ"ל המכונה בשם ר' דודל- נולד בעיר פשענבורג שבפולין ביום י"ד תשרי ה'תר"ד (1844) ונקרא שמו **דוד צבי שלמה**. **דוד**, ע"ש סבו הרה"ק ר' דוד מלעלוב זצ"ל, **צבי**, ע"ש אבי רבו הרה"ק ר' צבי (בנו של הרה"ק ר' יעקב יצחק החוזה מלובלין זיע"א). **שלמה**, ע"ש הרה"ק ר' שלמה (אביו של הרה"ק ר' דוד מלעלוב זצ"ל).

עלה לארץ ישראל יחד עם אביו וסבו בשנת ה'תרי"א (1890). בדרכם ביקרו בחצר חסידות סדיגורא, ר' ישראל מרז'ין בראותו, קרא לעבר בן השש בהתפעלות: **'עיניים כה מאירות... עלם חמודות זה לא יחטא לעולם!'**. לאחר הסתלקות אביו בשנת ה'תרמ"ג (1833) מונה לאדמו"ר והיה פעיל מאוד למען הציבור. פעל להקמת שכונת בתי וורשא בירושלים. תיקן את נוסח התפילה בחסידות לעלוב. הקים את ביה"כ של חסידות קרלין בירושלים. עמד בנשיאות כולל פולין ונמנה על מייסדי ישיבת 'חיי עולם'.

גאון בנגלה ובנסתר. נהג בפרישות יתרה. סיפורי מופת רבים נקשרו עליו. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. דאג לעניים ויתומים אלמנות ושבורי לב. **קהילת הספרדים רצתה להכתירו כ"חכם באשי" אך רבינו לא הסכים**. דבקו בתפילה נאמרה בכוחות עצומים עד כדי מסירות נפש. **ענוותן מופלא**. **בעל רוח-הקודש**. חיי עניות היו חייו. בחודש אדר ה'תרע"ח (1918) קיבל דלקת ריאות קשה ונפל למשכב.

מקורביו חרדו לשלומם, ומשהורע מצבו, פרצו בבכי מר. חשבו, כי הגיעו רגעי הפרידה. בו ברגע חלה השתפרות במצבו, ובזכות תפלת רבים החלים קמעא קמעא ושב לאיתנו, וגילה אז את אוזן מקורביו ואמר, **"הגיעה כבר שעת וחייתי לא רחוק מ"שער ציון" אלא שהוסיפו לי עוד חצי שנה של חיים כדי שאספיק לעקור מכשלה מסויימת"**.

ואכן רבינו נפטר לאחר חצי שנה, כאשר אמר. שלושים וחמש שנים הנהיג את חסידיו בנאמנות. נפטר ב-ה' אלול ה'תרע"ח (1918). חי כ-74 שנים. **ברגע הפטירה כל השעונים בביתו עמדו מלכת!** ציונו בהר-הזיתים שבירושלים. לפי צוואתו המפורשת על ציונו **חקוקים שמו ותאריך פטירתו בלבד ללא כל תואר, ובנוסף ביקש, שיקיימו בו אחרי פטירתו ארבע מיתות בית-דין**. את מקומו אחריו מילא בנו הגאון ר' שמעון נתן נטע.

סבא: ר' משה מלעלוב (מצד אביו). **אביו:** האדמו"ר רבי אלתר אלעזר מנחם מנדל מלעלוב. **אמו:** מרת פייגא מאטיל. **אשתו:** מרת מרים (בתו של הרה"צ פינחס הלוי הורוביץ, רבה של מגרוב). **מרבתינו:** ר' אהרן מקרלין. **בנינו:** ר' פינחס, אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **בתו:** הרבנית מלכה עכסה. **אחותו:** מרת דבורה גולדה. **אחינו:** האדמו"ר יעקב יצחק בידרמן (לעלוב בורו פארק). **מתלמידיו:** הגאון הקדוש ר' ישראל יצחק הלוי רייזעמאן זיע"א (ראב"ד, חותנו של ר' הגאון ר' שלום מקאמרנא זיע"א בעל ה'מעשה שלום'), הגה"צ רבי מתתיהו דייטש. **מספריו:** **ליקוטי דוד**- חידושי תורה.

הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד היה בידידות גדולה עם רבינו. קרה פעם שבתו של ר' יוסף חיים, הנשואה לחתנו רבי שמואל שינקר, שגרו בבתי מחסה ליד ביתו של רבי יוסף חיים, הקשתה ללדת והמייילדת נבהלה מאוד, **שכן היה חשש אמיתי לחיי היולדת וחיי הילוד**. אביה, שהגיע בדחיפות, אמר: "אין זה מקרה, שבו די לומר תהילים".

הוא פנה אל חתנו והוסיף: "אני מבקש ממך ללכת מיד וללא שהיות אל רבי דוד צבי שלמה בידרמן, הרבי מלעלוב, ולבקש ממנו סגולה". כשמוע ר' שמואל את דברי חותנו, ניגש במהירות ובדחיפות לרבינו וסיפר לו את השתלשלות העניינים. כאשר האדמו"ר שמע על המתרחש, השיב: "ישנו בית-כנסת הממוקם ממש מול ביתך בבתי מחסה".

קח עמך חוט וקשור את קצהו האחד לידה של אשתך, ואת הקצה השני תקשור לדלתו של ארון הקודש. על אשתך למשוך אליה את החוט, ובכך תיפתח דלתו של ארון הקודש. כפי שידוע לך, פתיחת ארון הקודש היא סגולה עתיקה ללידה קלה. בעזרת ה' תזכה בקרוב לילד בריא ולאמו המאושרת. הלה קיים את דברי רבינו על אתר ואכן הישועה לא איחרה לבוא. היולדת אך משכה את החוט- ומיד הגיעה ישועתה ללא שהיות.

פ עם הגיע לרבינו יהודי וסיפר לצדיק, כי שכר דירה מאת גוי. ולמרות שיש חוזה ביניהם והוא משלם בזמן, מבקש הגוי בתואנות שונות להוציאו ולהשליכו מהדירה תוך שהוא מעליל עלילות. לקח רבי דוד כוס ושפסף את הכוס מספר פעמים ואמר ליהודי: **'כעת תוכל לשוב לביתך ללא כל חשש'**. כאשר חזר לביתו- סיפרו לו בשמחה, כי לאותו גוי כבר הייתה מפלה ואין צריך לחשוש ממנו יותר.

על אמונתו במי שאמר והיה העולם הובא בספר **"זכרון לחובבים הראשונים"** מביא מעשה, שפעם אשתו ניגשה אליו ובכתה לפניו על **המצוקה הנוראה השוררת בביתם**. באותו שעה מונח היה אצלו צרור מכספי שכונת בית וורשא, והיא ביקשה ממנו ללוות סכום מסוים הנחוצות עבור הוצאות הבית.

אמר לה רבי דוד: **"הכסף הזה אינו שלי, זהו כסף קודשים ואסור לנו לנגוע בו. אבל אני מקווה לה'**, ואני מבטיחך בעזר הבורא, **כי הנחוץ להוצאות הבית תשיגי עוד היום!**" אשתו שמעה את הדברים והחרישה, שכן ידעה כי דברי הרב לא הולכים ריקם. אחר הצהריים הלך רבינו לכותל המערבי ומצא ברחוב מטבע עשרים פרנק. כשהגיע לביתו, הפריש מסכום המציאה מעשר לעניים, ואת השאר הגיש בשמחה לאשתו להוצאות הבית.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים